

novoměstský kurýr

11/2012

ČLÁNKY - INFORMACE - AKTUALITY - NÁZORY- FOTOGRAFIE

Socha Bedřicha Smetany u zámku v Novém Městě nad Metují. Foto JB.

OBSAH:

ÚVODNÍ SLOVO
STÁTNÍ DLUH ČESKÉ REPUBLIKY
HOSPODAŘENÍ ZLOČINNÝCH KOMUNISTŮ
ČSSR KONČILA S DEVIZOVÝM PŘEBÝTKEM SKORO 50 mld. Kčs
KDO JE FRANTIŠEK NEVAŘIL
STRUKTURA A VÝVOJ STÁTNÍHO DLUHU
NÁMITKY ZAUJATÉ OBHAJOBĚ
DOPIS PACIENTŮM
NA JAKÉ PREVENTIVNÍ PROHLÍDKY MÁME NÁROK?

JEDEN Z NÁVODŮ, JAK PŘEŽÍT DŮCHOD!!!
KONČÍ KAPITALISMUS - VŠECHNO BUDE JINAK
VELEZKUŠENÝ NOVINÁŘ O KONCI KAPITALISMU A O TOM...
DRUHÝ PILÍŘ NENÍ VÝHODNÝ ANI PRO BOHATÉ
ROZUMEM SE PREZIDENT VOLIT NEBUDE (?)
BLAHOSLAVENÁ IMPOTENCE
DŮCHODCI DO BOJE
NEJEN STÁTNÍ OPERA V PRAZE NA ROZCESTÍ (pokrač. z č. 09/12)

www.novomestskykuryr.info

Vchod do galerie Zázvorka v Novém Městě nad Metují. Foto JB.

Pohled na zříceninu hradu Výrov v Novém Městě nad Metují. Foto JB.

ÚVODNÍ SLOVO

Tak co se stalo významného v posledních třiceti dnech?

- jednání sněmovny o „balíčku“ – tj. i o sporném zvýšení DPH – bylo odloženo na období po kongresu ODS

- na kongresu ODS byl znovu předsedou zvolen Petr Nečas

- tři „rebelové“ ODS se vzdali poslaneckého mandátu, nahradili je jiní, ostatní to pochopili a tak vznikla většina pro prosazení „balíčku“ ve sněmovně. Co asi za to „hodní“ rebelové dostanou?

- takže balíček, církevní restituce a důchodová reforma sněmovnou prošly, poslanec Pekárek, který je nepravomocně odsouzen na 6 let nepodmíněně nahradil jednoho z rebelů, kteří odstoupili a pomohl své rodné straně s hlasováním, zároveň jako novopecený poslanec získal imunitu. Hned druhý den se to ale jeho kamarádům zdálo nemravné, že jim pomohl odsouzenec a požádali ho aby odešel

- Petr Nečas tedy zatím vydržel – moje předpověď se nevyplnila

- Kateřina Peake chce vyměnit ministra dopravy Dobeše – ale narazila na kategorické odmítnutí premiéra jmenovat jejího kandidáta Vacka – ale Katka vystoupila tvrdě – buď ona to prosadí, nebo padne vláda

- navrhovaný Vacek to pochopil a vzdal se zájmu o tento post

- 17. listopadu proběhla na Václavském náměstí demonstrace odborů a spol. za demisi vlády. Přišlo cca 20 tisíc lidí. Vláda to považuje za znesvěcení tak významného svátku

- sešla se K9 a tam mají vzejít návrhy, jak to dopadne s některými ministry (obranu, kultury, dopravy).

- v Polsku se stupňuje nespokojenost s vládou

- na K9 se nic nedohodlo – Nečas je spokojen – budou někdy pokračovat

Několik mých slov k dnešnímu číslu:

Politická atmosféra v naší České kotlině je hodně mizerná. Prý je spokojeno 8% lidí. No alespoň někdo. V Budějovicích protestují studenti proti komunistické radni. Asi tentokrát špatně poradili dědkovi a babě, takže volby dopadly tak jak dopadly. A to, že byly nedemokratické zatím nikdo neříká – takže – demokraticky byli zvoleni komunisté ale zúročit své vítězství v ovlivňování veřejného dění nesmějí? Možná by bylo dobré vysvětlit dnešním dorostencům, kdo zvítězil u nás ve volbách po druhé světové válce s celým tím následujícím vývojem včetně roku 1948. Také by bylo dobré, aby ti studenti promluvili doma se svými táty, kteří možná někteří aktivně pracují pro dnešní vládnoucí koalici, aby se trochu zamysleli nad tím, proč posilují komunisté v demokratických volbách.

V republice je historicky první polistopadový komunistický hejtman. A možná se budeme divit, jak to dělá dobře a že nekrade. Uvidíme.

K následujícím článkům několik slov:

Poměrně velký prostor jsem věnoval tématu zadlužení republiky. Na konci roku 1989 bylo asi opravdu zadlužení malé nebo dokonce žádné. Statistika je tak ošidná věda, že se přesné číslo asi nedá jednoznačně vyjádřit. To, že se něco v následujících cca 20ti letech pokazilo je jisté, stačí se po-

dívat na vývoj zadlužení (ale i skladbu). A stále slyšíme argumentaci všech možných odborníků a demagogů, kdo to zavinil. Ale to nám nepomůže. Snad vám pomohou vybrané články trochu se v té oblasti orientovat a udělat si (snad) alespoň přibližně objektivní názor. Abychom se řídili podle svých nedemagogických (tj. blízkých objektivní pravdě) názorů, je důležité. Přece při každých volbách chceme vybrat ty nejschopnější a nejlepší – a to se pozná podle toho, jak se chovali a jaké výsledky dosáhli v minulosti.

Často se dívám na „Události – komentáře“ v České televizi. Někdy úplně rostu nad úporně opakovanými otázkami tzv. „investigativních“ redaktorů naší nestranné české televize. Včera například Daniela Drtinová grilovala donekonečna jihočeského hejtmana zda mu opravdu ale opravdu vnitřně nevadí, že se tam k funkci dostala komunistka, když ví, kdo byli komunisté před rokem 1989.

Také jsem zařadil dvě informace z oblasti zdravotnictví. Musím souhlasit s kritiky ministra zdravotnictví, že se dostatečně nechová jako „ředitel“ zdravotnictví – viz současný protest lékařů. Moc zdravotních pojišťoven roste, a když si k tomu přečteme názor lékařky o finančních limitech ve zdravotnictví, potom se nelze ubránit obavou, že někde se musí potkat potřeba léčit s nedostatkem peněz – a doplatí na to jednoznačně – pacienti. V některých případech i doktor, kteří jsou sankcionováni za překročení limitu.

Nezbývá, než si povzdechnout nad skutečností, že ten zlý a zločinný komunistický stát s tak špatnými hospodářskými výsledky dokázal utáhnout zdarma zdravotnictví, školství a k tomu právo na práci pro všechny.

Zajímavý je i názor novináře Petránka, kterého si nesmírně vážím, na konec kapitalizmu. Protože to je člověk, který viděl celý svět, určitě dokáže být nad politikařením a snahou někomu se zalíbit – jeho slova jsou nesmírně působná a cenná.

No a ještě se zmíním o tzv. druhém pilíři nového penzijního zákona. V článku, který jsem přebral z Práva autor Svoboda uvádí, že tzv. druhý pilíř není výhodný pro nikoho. No a včera pan Nečas prohlásil, že je výhodný pro cca 50% lidí. Tak si to přeberte.

Přeji příjemné čtení.

Jindřich Buchal.

STÁTNÍ DLUH ČESKÉ REPUBLIKY

Česká republika má v současnosti v porovnání s okolními zeměmi relativně nízký, ale nadále se zvyšující státní dluh.

Státní dluh je tvořen závazky vlády, vzrůstá deficitním financováním státního rozpočtu a je financován pokladničními poukázkami, státními dluhopisy (obligacemi), přímými půjčkami nebo například půjčkami od Evropské investiční banky. Ze státního dluhu je vyplácen úrok, v roce 2010 činila výše úroků 35,63 miliard korun.

Současná výše dluhu (únor 2012) činí okolo 42 % HDP (pro srovnání některé země EU mají až 120 % HDP, například Itálie). V Česku se mluví o 1,3 až 1,7 bilionu korun (čísla se liší kvůli odlišnému způsobu výpočtu), a je z větší části způsoben deficitními rozpočty vlády a dále pak převzetím části dluhu při dělení Československa.

Pokračování na následující straně

Vývoj dluhu

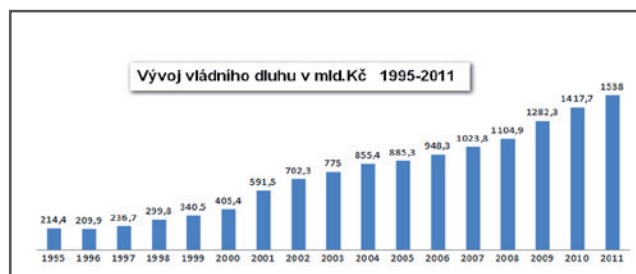
V prvním roce existence České republiky (1993) činil státní dluh 158,8 miliard Kč, což činilo 15,57 % HDP. Až do roku 1996 se státní dluh prakticky neměnil, a vzhledem k rostoucímu HDP klesal podíl dluhu na HDP. V té době ovšem v ČR existovalo množství tzv. transformačních institucí (např. Konsolidační banka, Česká finanční a Česká inkasní), které poskytovaly rozličné státní záruky a transfe-

ry. Tím vznikalo „skryté“ zadlužení mimo státní rozpočet. Přibližně od roku 1997 státní dluh ČR rostl vzrůstajícím tempem; roste také jeho podíl na HDP.

V roce 2009, za vlády Mirka Topolánka, byl meziroční deficit nejvyšší za celou dobu existence ČR, konkrétně 178,4 miliard Kč. Druhý nejvyšší schodek byl za vlády Jana Fischera (2010) a třetí nejvyšší za vlády Petra Nečase (2011) ve výši 155,3 miliard Kč.

Následující tabulka ukazuje vývoj státního dluhu ČR, spolu s hrubým domácím produktem určeným produkční metodou a podílem dluhu na něm. Částky jsou v miliardách korun.

Rok	Státní dluh	Roční přírůstek	HDP	Podíl na HDP	Rozpočtový schodek % HDP	Roční přírůstek podílu na HDP	Vláda	Ministr financí
1993	158,8		1020	15,57 %			Klaus I (ODS, KDU-ČSL, KDS, ODA)	Ivan Kočárník
1994	157,3	-1,5	1183	13,30 %		-2,27 p. b.		
1995	154,4	-2,9	1466	10,53 %		-2,77 p. b.		
1996	155,2	0,8	1683	9,22 %		-1,31 p. b.		
1997	173,1	17,9	1811	9,56 %		0,34 p. b.	Klaus II (ODS, KDU-ČSL, ODA)	Ivan Kočárník
1998	194,7	21,6	1996	9,75 %	-1,5	0,20 p. b.	Zeman (ČSSD)	Ivan Pilip
1999	228,4	33,7	2080	10,98 %	-1,5	1,23 p. b.		Ivo Svoboda
2000	289,3	60,9	2189	13,22 %	-2,1	2,24 p. b.		Pavel Mertlík
2001	345,0	55,7	2352	14,67 %	-2,9	1,45 p. b.		Jiří Rusnok
2002	395,9	50,9	2464	16,07 %	-1,9	1,40 p. b.		
2003	493,2	97,3	2577	19,14 %	-4,3	3,07 p. b.	Špidla (ČSSD, KDU-ČSL, US-DEU)	Bohuslav Sobotka
2004	592,9	99,7	2814	21,07 %	-3,4	1,93 p. b.	Gross (ČSSD, KDU-ČSL, US-DEU)	
2005	691,2	98,3	2983	23,17 %	-1,9	2,10 p. b.	Paroubek (ČSSD, KDU-ČSL, US-DEU)	
2006	802,5	111,3	3222	24,91 %	-3,0	1,74 p. b.	Topolánek I (ODS)	
2007	892,3	89,8	3535	25,24 %	-1,9	0,33 p. b.	Topolánek II (ODS, KDU-ČSL, SZ)	Vlastimil Tlustý
2008	999,5	107,2	3688	27,10 %	-0,5	1,86 p. b.		Miroslav Kalousek
2009	1178,2	178,7	3627	32,48 %	-5,5	5,38 p. b.		
2010	1344,1	165,9	3668	36,64 %	-4,9	4,16 p. b.	Fischer (nestranická)	Eduard Janota
2011	1499,4	155,3	3807	39,38 %	-3,1	2,73 p.b.	Nečas (ODS, TOP 09, VV)	Miroslav Kalousek

Vývoj státního dluhu České republiky v období 1995 - 2010

Domácí vnímání dluhu

V posledních letech je v ČR téma státního dluhu také tématem politickým, přičemž jednotlivé politické strany se vzájemně obviňují z odpovědnosti za vznik a výši dluhu. Před volbami do PSP v roce 2010 se jednalo o jedno z hlavních témat předvolební kampaně. Například TOP 09 rozesílala občanům symbolické složenky na úhradu jejich údajného podílu na státním dluhu.

ČSSD příčinu a počátky zadlužování připisuje vládám Václava Klause, které vytvářely tzv. skryté dluhy, částečně hrazené jednorázovými, neopakovatelnými příjmy z výnosu privatizace státního majetku, a vládám Mirka Topolánka po volbách 2006. ČSSD dále porovnává míru zadlužení s jinými, většinou více zadluženými zeměmi a nepovažuje tuto výši dluhu za znepokojující. Podle ODS zemi nejvíce zadlužily vlády ČSSD, a to v době hospodářského růstu. Podle TOP 09 vznikl dluh díky devastaci ekonomiky během komunistické diktatury, chybám v období transformace ekonomiky, růstu sociálních výdajů a hospodářské krizi.

Zahraniční vnímání dluhu

Česko nebývá z EU kritizováno za výši svého dluhu, ale za tempo, kterým se dluh zvyšuje. Deficitní rozpočty v několika letech na počátku 21. století totiž překračovaly 3% (což je maximální hranice, kterou země nesmí překročit v případě, že chce zavést jako svoji měnu euro či již euro používá - tzv. maastrichtské (konvergenční) kritérium) míru až několikanásobně, což zemi zatížilo a zhatilo několik plánů na přijetí společné evropské měny. Zatímco ještě kolem roku 2003 se v tomto ohledu počítalo s rokem 2009, podle stavu z roku 2007 by byl reálný až rok 2012, což je (spolu s Maďarskem) nejpozději ze všech zemí Střední Evropy, přijatých do EU v roce 2004. Pro přijetí společné měny je však třeba podniknout několik kroků. Hlavním bodem je stanovení relativně pevného kurzu koruny k euru, což v současné době, přestože koruna o několik procent posílila, není příliš vhodné a tak ani rok 2012 není pro přijetí společné evropské měny reálný. Situaci v roce 2011 začala ztěžovat výrazná krize Evropské měnové unie kvůli neúnosnému zadlužení některých členských států.

Přes určité problémy je vývoj a současný stav státních financí České republiky posuzován ekonomickými a finančními odborníky ve srovnání s jinými evropskými zeměmi poměrně příznivě. 24. srpna 2011 zvýšila ratingová agentura Standard & Poors (USA) hodnocení České republiky z dosavadní známky A o dva stupně na AA-, což je čtvrté nejlepší možné hodnocení.

Zdroj: Wikipedie, internet.

HOSPODAŘENÍ ZLOČINNÝCH KOMUNISTŮ

V Britských listech probíhá zajímavá a užitečná diskuse o možných limitech svobody slova v demokracii. Na první pohled je vše jasné – žádné by být neměly. Trestat se nesmí názory, ale jen činy. Ale aniž bych chtěl tento závažný princip relativizovat, nabízí se mně současně i řada pochybností. Nelze přece dovolit beztrestně veřejně vyjadřovat třeba průkazné lži a pomluvy, vyrazovat obchodní nebo státní tajemství, nebo okolnosti narušující vyšetřování trestných činů. Ani nabádat k porušování platných zákonů, což ovšem nesmí omezit jejich kritiku. Pochybnosti mám už ale například také o zákazech typu „podněcování rasové nebo třídní nenávisti“ a podobně, což mně silně připomíná odsuzované zákazy „hanobení socialistického zřízení“.

Nejsem si vůbec jistý, pokud by šlo o výzvy k občanské neposlušnosti. A za zcela nejasné a snadno zneužitelné považuji odmítání veřejných, často velice nezávislých avšak obecně „nepřijatelných“ vyjádření a diskuzí o rasismu, extremismu či nacionalismu. V této oblasti už totiž působí mnoho obecně přijatých klišé a do hry bohužel vstoupily i nejrůznější jednostranné státní, etnické a náboženské zájmy. Tady už zákazy hraničí i se zastršováním.

Takových neoprávněných omezování svobody slova je ovšem v naší „demokracii“ mnohem víc. V našich podmínkách k nim patří třeba zatím nenapsaný zákaz pouhého sdělování čehokoliv pozitivního, čeho se v nedávné minulosti v Československu dopustil minulý komunistický režim neboli „totáč“. Takové informace nepatří do hlavního proudu. Naopak přípustná je jen a jen jeho důsledná kritika. Velice žádané je proto odhalování dalších a dalších jeho zločinů, nepravostí a neschopností. Platí tu jediná předem

zadaná pravda, totiž že byl ekonomicky zcela neúspěšný a zločinný, a že z těchto důvodů definitivně ztroskotal. Účinně tu působí nenapsaný ale funkční pokyn jak se o tom má mluvit, psát i tvořit historie

Tady se nechci odvolávat na řadu dosavadních a většinou ututlávaných průzkumů, podle nichž třeba více než polovina lidí a pamětníků v České republice i na Slovensku nyní naopak uznává, že se jim tehdy žilo lépe. Chci ale uvést pár základních a myslím velice důležitých a průkazných faktů o této době, které se k občanům pořád nedostávají a které by ale měli znát. Především pokud jde o nejsouhrnnější výsledky hospodaření režimu v letech 1948 až 1989. Obecně je dnes přijímán až vnucován princip, podle něhož mírou schopností, úspěšnosti a prospěšnosti jednotlivců je růst jejich osobního bohatství, jejich majetku. Což ovšem potom platí i pro stát, tedy i pro bývalé Československo.

Takže jak to ve skutečnosti bylo. Faktem je, že při nástupu „totáče“ mělo Československo souhrnný majetek ve výši odpovídající asi 400 mld. Kč. Samozřejmě bez hodnoty pozemků, kulturního a historického dědictví (památek i jejich mobiliáře) a armádní výzbroje. Do konce roku 1989 tento majetek čili národní jmění vzrostl na zhruba 3 biliony Kč, tedy více než 7,5 krát (z toho v České republice 5,8x, a na Slovensku 11,4 x), a to při pětinasobném zvýšení úrovně osobní spotřeby obyvatelstva. K tomu by bylo třeba ještě připočítat dalších asi za 200 mld. moderní armádní výzbroje (měli jsme třeba více než 400 bojových letadel). To vše je počítáno ve srovnatelných cenách (r. 1989) a po odpočtu opotřebení výrobních fondů. Tedy tyto hodnoty vyjadřují skutečný fyzický růst a stav celkového národního majetku. Reálně existující a využívané stavby, budovy, stroje a zařízení, žádné fiktivní burzovní bubliny. Z toho na veřejnoprávní (státní a komunální) vlastnictví v r. 1947 připadalo zhruba 55 až 58 %, v r. 1989 pak zhruba 65 až 70 %. Zbytek byl družstevním a hlavně osobním majetkem (většinou šlo o soukromé obytné domy).

Toto národní jmění bylo stoprocentně v domácím vlastnictví, takže celý jeho růst byl pořízen výhradně a beze zbytku z výsledků vnitřní práce občanů. Pokud zahraniční vlastníci v těch dobách uplatnili pod záštitou svých států nároky za poválečné znárodnění jejich majetků, všechny tyto požadavky byly mezitím na základě mezistátních smluv plně vypořádány (včetně Německa, Rakouska i USA).

V té souvislosti je nutno odmítnout několik zcela zásadních běžně tradovaných „nepravd“, zejména, že komunisté - tento majetek získali hlavně znárodněním. Ve skutečnosti toto proběhlo převážně v předchozím demokratickém období let 1945 až 1947. Po únoru 1948 proběhlo jen dodatečné znárodnění většinou zastaralých a často dokonce předlužených krcálek drobných podnikatelů a řemeslníků v obchodě, stavebnictví a službách (podobný majetek zemědělců přešel postupně do Jednotných zemědělských družstev a byl přeměněn na jejich osobní podíly), přičemž celková hodnota takto „ukradeného majetku“ nepřesáhla určitě 24 až 25 mld. Kčs, resp. jen o něco víc než šest a půl procenta tehdejšího souhrnného národního jmění;

- zanechali za sebou dluhy. Koncem roku 1989 však nejenže neexistoval žádný veřejnoprávní dluh, ale naopak po listopadovém režimu převzal finanční aktiva ve výši asi 85 mld.

Pokračování na následující straně

Kč. K tomu navíc asi 107 tun měnového zlata. Pokud šlo o tzv. hrubý zahraniční dluh, ten nepřesáhl výši 500 US dolarů na obyvatele, přičemž ale i tak byla celková devizová pozice státu aktivní asi 23 mld. Kč;

- zanechali znehodnocené podnikové úvěry. Bylo to ale právě naopak, protože koncem r. 1989 čs. ekonomika měla jen asi za 700 mil. Kčs úvěrů nesplácených ve lhůtě (tj. dubiozních, dnes by se řeklo „klasifikovaných“ úvěrů), což reprezentovalo jen asi 0,13 % z jejich celkového objemu. To bylo více než zanedbatelné. Neexistovala žádná mezipodniková zadluženost (nedodržení termínů splatnosti vzájemných pohledávek);

- podniky údajně nefungovaly a nebyly efektivní. V naprostém rozporu s tímto tvrzením je ale fakt, že čs. národní hospodářství v r. 1989 vykázalo asi 150 mld. Kč zisku, čili nevídanou rentabilitu v průměrné výši 9,6 % (v ČR 10,7%, v SR 7,1 %) z hodnoty základního kapitálu. V rámci toho banky a pojišťovny dosáhly 24,3 mld. Kčs zisku. Bez těchto dlouhodobých výnosů by samozřejmě nebyl uváděný vzrůst hodnoty národního majetku vůbec možný.

Z toho plyne, že tak zatracované a odmítané společenské (státní a komunální) vlastnictví produkčního majetku a centrální plánování přes všechny svoje chyby a nesmysly bylo v bývalém Československu ekonomicky vysoce úspěšné. Zejména pokud jeho výsledky porovnáme s výsledky obdivovaného kapitalismu restaurovaného v České republice po roce 1989. Předem nutno podotknout, že současná statistika je na srovnatelné údaje velice chudá a daleko nespolehlivější než její někdejší „komunistická“ data. (poslední údaje ČSÚ jsou k dispozici za r. 2006, tedy za 17 let vlády kapitalismu), zejména pokud jde o fakta týkající se majetků. Proto se tu nelze bohužel obejít ani bez odborných odhadů. V první řadě to platí už pro přepočty výchozích hodnot (r. 1989) na současné ceny, které vzhledem k výrazné inflaci v průběhu těchto let se do konce r. 2006 zvýšily nejméně na pětinasobek. Každý si může konečně sám zhruba spočítat, jak se v tomto období zvýšily ceny bytů, domů, dálnic apodobně, které tvoří základ ocenění hodnoty národního majetku.

Navíc už lze srovnávat pouze vývoj v České republice. Na ni v r. 1989 připadalo z čs. národního jmění asi 2,1 bilion Kč, tedy v dnešních cenách nejméně okolo 10,5 bil. Kč (přepočteno 5 x). Skutečný čistý věcně zhruba srovnatelný majetek tzv. domácích rezidentů koncem r. 2006 dosáhl výše 13,1 bil. Kč (po odpočtu jeho zadlužení) a byl podle toho vyšší asi o 1/4. Za 17 let kapitalistického hospodaření je takový přírůstek ve srovnání s „totáčem“ rozhodně velice malý až nepodstatný, pohybující se dokonce v rámci možné statistické chyby. Hlavně však vůbec nevypovídá o skutečném stavu domácího národního majetku, protože k rezidentům už dávno patří mnoho v ČR „usedlých“ či zaregistrovaných cizích firem a cizinců. Lze tedy vlastně říci jen to, že jde o výši majetků na území České republiky. Z dostupných údajů však nelze zjistit, jaký podíl z tohoto majetku majetku nyní připadá na domácí občany a instituce. Protože ale v české ekonomice a o ní rozhodují dnes zcela převážně zahraniční vlastníci (viz dále) odůvodněně předpokládám, že jeho nynější výše je mnohem mnohem nižší, než byla jeho původní výše zmíněná „komunistická“ hodnota.

Lze jen usuzovat, že dnes by bylo nutno odečíst při nejmenší výši zahraničních přímých a portfoliových investic

ve výši 2,4 bil. Kč, což už by uváděnou současnou hodnotu domácího majetku snížilo na reálnějších 10,7 bil. Kč. Ani to však zdaleka neodpovídá skutečnosti. Spolehlivější by snad bylo odečíst poctivě propočtenou hodnotu mezitím privatizovaného společenského majetku zahraničním majitelům, takový údaj však není dostupný. V každém případě ale je nesporné, že skutečně národní jmění ČR se za tuto dobu zřejmě nejen nezvýšilo, ale dokonce s velkou pravděpodobností významně pokleslo; že bylo mezitím ve významné míře prohospodařeno.

A už zcela propadlo hospodaření veřejnoprávní - státu a komunálních orgánů (krajů, obcí), neboli podle dnešní terminologie vládních institucí. Tehdejší výše takového majetku reprezentovala v ČR nejméně 1,4 bil. Kč (65 %) z celku, což by dnes odpovídalo zhruba 7 bil. Kč. Místo toho mají údajně celkový majetek (po odpočtu dluhů) jen ve výši 4,8 bil. Kč. A to už zahrnuje i dříve neevidované a nezapočtené hodnoty části pozemků, cenností, nehmotných aktiv a podobně. Z toho plyne, že už do konce roku 2006 stát a jeho orgány nejméně za 2,2 bil. Kč původního společenského majetku prošustrovaly. Nehledě k dalším škodám vzniklých ze ztrát značné části mobiliáře a pokračujícího znehodnocení našich památek, prodejů nebo předání části státních a komunálních pozemků a likvidace mohutné armádní výbroje. Protože od té doby zahraniční i domácí dluhy „vládních institucí“ dále a pořád rychleji rostou, situace se mezitím nesporně dále zhoršila a tyto ztráty se do dneška ještě dál výrazně zvýšily.

Odedávna platila klasická zásada, že dobrým hospodářem je ten, kdo nastupujícím generacím předával víc, než sám na začátku získal. Je zřejmé, že za období rovnající se už skoro polovině doby „totáče“ nový kapitalistický režim, opírající se o soukromé vlastnictví a volnou ruku trhu, prohospodařil, co mohl. Soukromí vlastníci i zahraniční kapitalisté tedy ekonomicky ve srovnání s předchozím režimem ke všeobecnému překvapení zcela zklamali. Nejen, že převzatý národní majetek byl převážně v procesu restitucí a hlavně privatizací prošustrován a rozkraden, ale po převratu prodělala a prodělává česká ekonomika soustavný rozvrat. Zejména to prokazuje fakt, že

- národní hospodářství už dávno převážně ovládají zahraniční vlastníci. Mají v rukou skoro celý bankovní a pojišťovací sektor, zhruba 2/3 obchodních činností a nejméně ze 45 až 60 % i celý výrobní sektor. Rozhodují nejméně o polovině zaměstnanců, 75 % vývozu a až 90 % dovozu, jakož i o našich vlastních úsporách. V r. 2007 bylo do ciziny odvedeno na ziscích, dividendách a za práci nerezidentů přes 360 mld. Kč (pravda, část z toho byla zpětně v ČR reinvestována, aby jim přinesla ještě další výnosy);

- došlo k mimořádnému nárůstu zahraničních dluhů. Jen do konce r. 2007 vzrostly na 1,3 bil. Kč, tedy asi na 6.600 US dolarů na obyvatele (proti r. 1989 více než 13 x). K tomu je ale třeba navíc připočítat i výši přímých i portfoliových zahraničních investic, které nejsou ničím jiným než specifickým vnějším dluhem krytým věcným majetkem (podniků, bank) patřícím na našem území cizím vlastníkům. Tato specifická zadluženost v tomtéž období a to z ničeho vyrostla na skoro 2,4 bil. Kč. Dohromady jde tedy o celkový dluh ve výši 3,7 bil. Kč, tedy 18.200 USD na obyvatele.

Pokračování na následující straně

Oproti období konce „komunistického marasmu“ to reprezentuje zvýšení v USD zhruba na 35 ti násobek (v korunách dokonce na 47 násobek) a zakládá nám na pěkný ekonomický průšvih, možná už v blízké budoucnosti. Na jednoho obyvatele včetně kojenců tak připadá budoucí závazek vůči cizině odpovídající nejméně 350 tis. Kč (čtyřčlenná rodina tedy podle toho dluží „venku“ 1,4 mil. Kč);

- stát a lokální orgány (kraje, okresy, obce) nyní místo převzatých finančních rezerv, které by měly dnes hodnotu asi 425 mld. Kč, resp. pokud jde o podíl připadající na ČR okolo 280 mld. Kč, jsou dnes vysoce a asi už i neúnosně zadluženy a růst těchto dluhů se také ještě pořád zrychluje. Je reálné očekávat, že do konce r. 2009 se zvýší dluh státu zhruba na nějakých 1,2 bil. Kč, ne-li víc. Připočteme-li k tomu dluhy komunální a také nevypořádanou ztrátu České národní banky, která už sama přesahuje 200 mld. Kč, tak už půjde dohromady až o 1,6 bil. korun. To znamená, že jen na hotovostech bylo takto prohospodářeno za dvě desetiletí celkem skoro 1,9 bil. Kč, což se rovná téměř 200 tisícům na obyvatele (počítáno včetně kojenců). Za tuto nominální cenu se v osmdesátých letech dal postavit rodinný domek. Navíc jsme také přišli o skoro všechno měnové zlato. K tomu není co dodat;

- došlo k ohromné ztrátě efektivnosti národního hospodářství. Podle podmínek r. 1989 by dnes měla česká ekonomika ročně vykazovat nejméně 700 až 800 mld. Kč zisku. Místo toho se od r. 1994 propadla do celkové ztráty a až do r. 2000 se situace nezlepšila. Další údaje už (proto?) nejsou publikovány. Výsledky dnešních bank, byť docílené lichvářskými až vyděračskými metodami (např. předraženými poplatky, které dříve v podstatě vůbec neexistovaly) naznačují, že v tomto směru k zásadnímu obratu ani v posledních letech nedošlo. Podle informace z jejich kruhů údajně totiž budou mít v r. 2009 banky 30 až 50 mld. Kč zisku. Ve srovnání s výsledkem r. 1989 by ale měly v současných cenách docílit nejméně 110 až 115 mld. Kč (včetně pojištění). Přitom banky jsou považovány za jakési vlajkové lodi výnosnosti kapitálu. Takže zřejmě nic moc...;

- také naše produkční a obchodní podniky a živnostníci se dostali do značných potíží, a to ještě před nástupem současné hluboké krize. Propadá se zejména průmyslová a stavební jakož i zemědělská výroba, došlo už k likvidaci celých dříve vyspělých odvětví (kožedělný, obuvnický, textilní, oděvní, sklářský i cukrovarnický průmysl, těžké strojírenství, zemědělství atd.). Jsou předlužené vůči bankám, navíc se mluví o nárůstu mezipodnikové zadluženosti (pozdního splacení pohledávek) ve výši přesahující 300 mld. Kč. Neplatí také vždy řádně a včas daně a zákonná pojištění, a minimálně tak dluží dalších 150 mld. Kč. Banky proto vykazují prudký růst dubiozních (klasifikovaných) úvěrů, dosahující už nyní rizikové výše 300 až 400 mld. Kč, z nichž naprostá většina se rovněž vztahuje k podnikové sféře. Všude hromadně řádí insolvence, konkurzy, bankroty;

- ještě hůře je na tom obyvatelstvo - občané, daňoví poplatníci, voliči, „pracující lid“. Dostali se do situací, které přes 40 let nepoznali. Nezaměstnanost se rychle znovu blíží k půlmilionové hranici. Tisícovky (jen?) lidí pracují aniž by dostávaly plat. Máme desetitisíce bezdomovců a miliony „socek“. Několik set tisíc dětí žije (úředně) v chudobě. Dříve zcela neznámé zadlužení domácností má už přesáhnout bi-

lion korun. Už v minulém roce došlo k více než 400 tisícům exekucí, letos to už má být asi 500 tisíc. Přepočteme-li si to na průměrnou domácnost, tak se týkají takřka 15 % naší populace. Pokračující inflace a deformované úrokové sazby z depozit přináší všem soustavně znehodnocování jejich úspor. Jde v podstatě o trvalou, i když „skrytou“ kapitalistickou peněžní reformu, která reálně okradla obyvatelstvo ČR a SR jen do konce r. 1992 zhruba o 200 mld. Kč a tyto ztráty ještě pořád narůstají. S ironií lze konstatovat, že proklínaná měnová reforma z roku 1953 lidi tehdy obrala asi o 17 mld. Kč, což v přepočtu reprezentuje zhruba 100 mld. dnešních korun. Tedy jenom tak polovinu toho, co na hodnotě úspor bylo ztraceno za pouhé první tři roky kapitalismu.

Vlády pravice i sociální demokracie byly, pokud jde o ekonomiku iniciativní jen ve snaze co nejvíce podniků zprivatizovat a výnosného společenského majetku se zbavit a jak se zadlužit. Snažili se lidem vnutit představu podle pořekadla, že „blaze tomu kdo nic nemá, nestará se, kam co schová“. Měli bychom si však naopak všimnout toho, jak se domácí zbohatlíci, zahraniční vyžírci, různí mnohdy pochybní restituenti, katolická církev i potomci bývalé šlechty o tento majetek rvali a rvou. Takže to všechno dopadlo, jak to dopadlo. To prokazuje, že tato cesta byla a je pochybná, škodlivá ne-li vlastizrádná.

Nedá mně to nemyslet při tom na mladou generaci, z jejíž strany se někdy ozývají hlasy odmítající tzv. mandatorní výdaje a platný sociální systém, přesněji řečeno výplatu sociálních důchodů jako nepřiměřeného luxusu, jako nadměrnou solidaritu, v jejímž rámci si mladí musí nespravedlivě platit ze svého ty staré! Když ale ono je to právě opačně. Senioři totiž nejsou viníky ale oběťmi dnešních potíží kapitalismu. Protože ten bývalý značný společenský produkční majetek o němž je v této stati řeč vznikl výhradně a jen z domácí práce našich občanů narozených zhruba do šedesátých let minulého století, kteří mezitím jsou už mrtví nebo v důchodu. Ten by jim totiž bez problémů zaručil daleko vyšší úroveň penzí a životní úrovně než jim poskytuje dnešní „milosrdný“ kapitalistický stát. Ve skutečnosti právě z tohoto majetku v podstatě i oni v devadesátých letech žili, než se přešlo na současné „žití na dluh“ s dosud neznámým koncem. Tito mladí si jen lžou do vlastních kapes...

x x x

To co se u nás stalo, bych ilustrativně přirovnal k hypotetické situaci, v níž nastupující dědičná generace po našem známém multimiliardáři Kellnerovi za 20 let by dokázala nejen promrhat převzatý majetek, ale navíc ještě upadnout do mnohamiliardových dluhů.

Takže závěrem musím jen konstatovat vlastní údiv, jak v České republice (zřejmě také na Slovensku) ve srovnání s oním „komunistickým“ šlendriánem kapitalismus ekonomicky tak totálně a rychle propadl. Jak se dokázal tak důkladně zprofanovat. Podotýkám, že hluboko před nástupem dnešní všeobecné hospodářské krize, která nás ještě dál jistě v mnohém hoře překvapí. Propadl tak i jeho nositel, který nám dosud tak obětavě pomáhal a radil, to je onen vyspělý a sofistikovaný Západ.

Všechny výše uváděné informace a propočty nebyly a nejsou žádná tajnost. Předkládaná faktografická analýza

Pokračování na následující straně

se opírá o publikované údaje a statistiky. Může si to tedy zjistit a ověřit každý, stačí jen chtít a snad i umět. Samozřejmě bych uvítal, kdyby někdo měl k dispozici přesnější čísla, i pokud by moje zde uváděné názory upravily nebo i měnily, ovšem po pravdě.

Ale abych se vrátil ke svobodě slova. Protože o těchto „nepřijatelných“ věcech se veřejnost nedovídá, což pokládám za markantní příklad funkčnosti naší utajené demokratické cenzury, nemůže o nich ani uvažovat. Takových „tabu“ a záměrných zkreslování poválečné historie je jistě mnohem víc. Tady jsem se letmo a možná zjednodušeně dotknul jen jednoho z nich, který pokládám za jakousi špičku ledovce.

František Nevařil, 22.7.2009, zdroj internet.

ČSSR KONČILA S DEVIZOVÝM PŘEBYTKEM SKORO 50 mld. Kčs

Nedávno Haló noviny publikovaly článek „Překročí státní dluh za dva roky už dva biliony?“.

V něm se uvádí údaj o tzv. státním dluhu bývalé ČSSR v roce 1989, který je zavádějící a také je zneužíván, pokud jde o hodnocení ekonomické situace. Stále se totiž v různých materiálech politických stran i různých médií mluví o státním dluhu socialistické republiky, zatímco v daném období měla republika naopak velké finanční rezervy. Jako hlavní ekonomický poradce předsedy federální vlády jsem již v několika článcích i knihách tuto věc uváděl na pravou míru.

Podstata omylu spočívá v tom, že autoři zaměňují výši tehdejšího »státního dluhu« s výší hrubé zahraniční zadluženosti, což je zcela jiný problém. Uvedu proto správná čísla, která je nutno v této souvislosti vidět a posuzovat (vše v mld. Kčs, za celou ČSFR v roce 1989).

1. Státní dluh ČSSR.

Autor v Haló novinách uvedl, že výše státního dluhu Československa v roce 1989 byla 124 mld. Kčs. Ve skutečnosti měla naopak republika státní finanční rezervu ve výši zhruba 85 mld. Kč. To vzhledem k proběhlé inflaci by v dnešních podmínkách reálně reprezentovalo nejméně dnešních 425 mld. Kč. Tato částka byla už po odpočtu (vypořádání) schodku státních rozpočtů za rok 1989, který tehdy činil 3,5 mld. Kčs (asi 0,85 % z celkových výdajů rozpočtů). Tyto údaje tehdy nesledoval Federální statistický úřad, ale Federální ministerstvo financí, které je publikovalo

ve svých ročenkách. Evidovala a vykazovala je také tehdejší Státní banka československá, v níž byly tyto prostředky státu uloženy.

V roce 1990 nebo v roce 1991 byla část těchto rezerv už novou vládou použita na částečnou úhradu za náš podíl na výstavbě komplexu Krivoj Rog na Ukrajině, a to ve výši 11 mld. Kčs, a na úhradu nějakých závazků vůči ČSOB, a to ve výši 16 mld. Kčs.

Dál už se ale situace obracela. Postupně začaly rozpočty vykazovat vysoké schodky a tato rezerva byla rychle vyčerpána a přeměněna na státní dluh nového kapitalistického státu, který už hrozí oněmi dvěma biliony Kč.

2. Hrubá zahraniční zadluženost ČSSR

Tzv. hrubá zahraniční zadluženost činila koncem r. 1989 vůči tzv. nesocialistickým zemím 113,8 mld. Kčs (tj. 7,9 mld. USD, což reprezentovalo zcela nepodstatnou zadluženost ve výši asi 500 USD na obyvatele ČSFR), a vůči socialistickým zemím 10,4 mld. Kčs. Jak je vidět, to právě dohromady dělá oněch autorem zmíněných 124,2 mld. Kčs.

3. Devizová pozice ČSSR

Ani předchozí údaje ale není údajem o nějakém výsledném zahraničním dluhu republiky. Je to totiž jen jedna strana bilance, která sice zahrnuje zmíněnou hrubou zadluženost, ale nezahrnuje souběžná aktiva (pohledávky, poskytnuté úvěry) republiky v zahraničí. Reálnou situaci však vyjadřují obě strany bilance, tedy až výše jejich salda. Podle toho vůči nesocialistickým zemím převažovaly pohledávky ve výši 3,2 mld. Kčs, a vůči socialistickým zemím stejně tak ve výši 45,5 mld. Dohromady tedy měla ČSSR koncem r. 1989 souhrnnou zahraniční devizovou pozici aktivní ve výši 48,7 mld. Kčs.

21. 4. 2011, František NEVAŘIL, zdroj internet.

KDO JE FRANTIŠEK NEVAŘIL

Ing. František Nevařil (Dvořák) CSc.

*1926, ekonom

VŠE 1958, kandidatura ekonomických věd 1964. S jednou manželkou žije 52 let. Po celý život pracoval v ekonomických funkcích na úseku účetnictví, financí, cen, ekonomicko-politických analýz a koncepcí. Od roku 1945 do roku 1954 v bance a ve výrobním podniku, potom v ústředních orgánech státní správy (do roku 1970 ve vedoucích funkcích). Nakonec v letech 1980 až 1990 jako hlavní ekonomický poradce předsedů federálních vlád (Štrougala do roku 1988, Adamce v roce 1989. Čalfy v roce 1990). Tehdy byl „odejít“ pro zásadní nesouhlas s připravenými reformami. Potom ještě pracoval do roku 2000 jako auditor. Během tohoto období napsal stovky článků do odborného i denního tisku, desítky výzkumných studií a příspěvků do různých sborníků a 16 knih. Z toho 11 nih po roce 1990 Publikovány ovšem byly jen: Žaloba 1994, Bilancování naší první kapitalistické pětiletky 1995, K české otázce dnes I a II 1995, Velká loupež aneb bourání státu 2004, Svět a jeho problémy 2004 - ostatní jen jako samizdat.

Zdroj: internet.

STRUKTURA A VÝVOJ STÁTNÍHO DLUHU

mld. Kč.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
STÁTNÍ DLUH CELKEM	158,8	157,3	154,4	155,2	173,1	194,7	228,4	289,3	345,0	395,9
Domácí dluh	86,4	90,2	101,2	110,9	134,8	170,0	207,1	269,6	336,2	386,7
Státní pokladniční poukázky	17,0	23,8	42,0	62,6	70,9	99,8	130,1	165,3	186,6	164,1
Spořicí státní dluhopisy										
Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy	19,5	28,3	41,7	43,9	57,9	70,0	77,0	104,3	149,6	222,6
Ostatní zdroje	49,9	38,1	17,6	4,3	6,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Zahraniční dluh	72,4	67,1	53,1	44,3	38,3	24,6	21,2	19,7	8,8	9,2
Zahraniční emise dluhopisů	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Půjčky na podporu platební bilance	24,4	24,5	23,8	23,3	20,9	11,4	11,3	9,6	7,2	5,2
Půjčky od EIB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5
Závazky převzaté od ČSOB v konvertibilních měnách (CDZ)	38,4	33,0	19,8	11,5	7,8	3,4	0,1	0,1	0,0	0,0
Závazky převzaté od ČSOB v nekonvertibilních měnách	8,9	8,9	8,8	8,8	8,8	8,8	8,8	8,9	0,1	0,0
Směnky	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	1,0	1,1	1,2	1,5	1,6

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
STÁTNÍ DLUH CELKEM	493,2	592,9	691,2	802,5	892,3	999,8	1 178,2	1 344,1	1 499,4
Domácí dluh	479,9	522,6	581,8	680,9	769,3	814,3	926,7	1 036,3	1 182,2
Státní pokladniční poukázky	160,6	125,5	94,2	89,6	82,2	78,7	88,2	113,3	162,6
Spořicí státní dluhopisy			0	0	0	0,0	0,0	0,0	20,4
Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy	319,3	397,0	487,5	588,9	687,1	735,6	838,5	923,0	999,1
Ostatní zdroje	0,0	0,0	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zahraniční dluh	13,3	70,3	109,4	121,6	123,0	185,5	251,5	307,8	317,2
Zahraniční emise dluhopisů	0,0	48,8	78,9	84,1	83,7	137,9	193,0	240,3	245,7
Půjčky na podporu platební bilance	0,0	0,0							
Půjčky od EIB	11,7	20,7	29,7	36,7	38,7	46,8	57,9	67,2	71,3
Závazky převzaté od ČSOB v konvertibilních měnách (CDZ)	0,0	0,0							
Závazky převzaté od ČSOB v nekonvertibilních měnách	0,0	0,0							
Směnky	1,6	0,9	0,8	0,8	0,6	0,8	0,6	0,3	0,1

NÁMITKY ZAUJATÉ OBHAJOBĚ

Oblíbeným evergreenem antikomunistů (autora těchto řádek nevyjímaje) je tvrzení, že Československu se pod čtyřicetiletým vedením Komunistické strany Československa podařilo úspěšně ekonomicky zaostat. František Nevařil ve svém článku Zdivočelá země snaží dokázat opak. Podle něj si komunistická ČSSR udržela svoji pozici ve světovém žebříčku neropných států a k dramatickému poklesu došlo až v kapitalismu.

To ovšem záleží na použitém měnovém kurzu. Při vhodné definici jeho vývoje můžeme třeba zjistit, že československý ekonomický zázrak trumfl i Saúdskou Arábii. Pan Nevařil je ovšem skromnější a tvrdí, že do roku 1989 klesla tržní cena dolaru pouze na 15 Kčs.

Pokud si dobře pamatují, na ulicích českých velkoměst se americký dolar prodával za cenu několikanásobně vyšší. Byl to trh okrajový a navíc nelegální, ale jiný neexistoval. Československá koruna nebyla volně směnitelnou měnou a pro západní subjekty měla smysl jen jako turistické poukázky do maloobchodu. Jinak byly veškeré obchody s Československem účtovány v „tvrdých“. Na jakém konkrétním skutečném trhu se tehdy skutečně prodávala a kupovala československá koruna za 1/15 dolaru a v jakém rozsahu?

Pokud bychom celou československou ekonomiku redukovali jen na turistický ruch, pak bychom se možná na těch 15 Kč/dolar dostali. Pan Nevařil ovšem píše o ekonomice

jako celku. Tam patřila například i mladoboleslavská Škodovka, která (opravte mě, jestli se mýlím) „vyráběla“ západoněmeckou marku za 25 Kčs. Jinak řečeno, na jeden dolar tržby připadalo zhruba 40-50 Kčs nákladů. To už by bylo v relacích veksláckých kurzů.

Tento nepoměr lze vysvětlit trojím způsobem. Buď československý zahraniční obchod řídili naprostí idioti neovládající ani elementární kupeckou ekonomii. Nebo tehdejší československé vedení z nějakých neznámých důvodů vykořisťovalo vlastní pracující lid ve prospěch západního kapitálu. (Včetně německého!) Třetí možností je, že ten dolar soudruhům za to prostě stál. To by znamenalo, že se Nevařilovo srovnávání československé socialistické ekonomiky se Západem i s polistopadovým vývojem opírá o čísla, která nemají praktický smysl. Nemám na mysli fyzické ukazatele (není pochyb, že v absolutních hodnotách Československo nahoru šlo), ale jejich ocenění. A srovnání se Západem, který dokázal razantně zvednout spotřebu a životní úroveň i bez toho, co se dnes označuje jako „komunismus“. Byla to éra levné ropy, mimořádně (byť dočasně) příznivé demografické struktury, rozvojového světa, který bral všechno a nulové čínské konkurence. Tyhle „obtěžné podmínky“ mělo ovšem socialistické Československo pro svůj „ekonomický zázrak“ také.

Osobně preferuji třetí možnost. Koneckonců, kvalitu socialistického ekonomického rozvoje názorně předvedli po svém sjednocení Němci.

Pokračování na následující straně

Pan Nevařil deklaruje svůj článek jako pokus o „podání této nedávné historie jednostranným provokativním černobílým stylem hypotetického „Ústavu pro studium oligarchického kapitalismu“. Dobrá. Vzhledem ke jeho levicové orientaci je logické, že ke kapitalismu a trhu přistupuje přinejlepším se značnou skepsí. Navzdory tomu všemu by jako ekonom měl vědět, co adjektivum „tržní“ ve skutečnosti znamená. Pokud tvrdí, že tržní cena dolaru byla v roce 1989 15 Kčs, pak nejde o jednostrannou interpretaci faktů, ale o vytváření faktu zcela nového. Jinak řečeno o docela obyčejnou lež. Kterou ovšem pan Nevařil odmítá, ta patří k vyznavačům dnešních manýrů.

V druhém článku „Demokracie nebo demokracie?“ se pan Nevařil zabývá především otázkou „vlády lidu“.

Začněme třeba volební účastí. Nízká volební účast obecně skutečně naznačuje odcizení mezi občany a politiky. Pokud někdo nechodí k volbám vůbec nebo jen k volbám obecním, pak to může být i vědomý protest proti současným poměrům v české parlamentní demokracii. Pokud ovšem někdo chodí k volbám do sněmovny, ale volit do „nedůležitého“ Senátu se už neobtěžuje, pak tím deklaruje něco trochu jiného. Mnozí voliči se ani netají tím, že jde o „ztrátu času“. Senát není zrovna nejdůležitější volenou institucí v této zemi. Ale, na druhou stranu, jít jednou za šest let k volbám snad není tak velká oběť, i kdyby šlo jen o gesto. Tito lidé v podstatě vzkazují svým politikům: dejte nám to, na co máme nárok a neobtěžujte nás s detaily. Alespoň v tomhle případě nezůstává hlas lidu nevyslyšen...

Podobně slabou voličskou podporou trpěly donedávna i krajské úřady. To už neplatí, neboť ODS se podařilo je „legitimizovat“. Zásadní změna společenského systému nebyla nutná, stačilo zavést poplatky ve zdravotnictví. Těžko říci, jak tahle kauza nakonec dopadne. Nelze však popřít, že český volič tentokrát zareagoval. A jím zvolení politici v rámci svých možností také.

Takže ono to jde, když se chce. Jenže se musí chtít, a to zase závisí na skutečně pociťované důležitosti problému. Situace je dnes zhruba taková, že kvůli miliardovým únikům ze státní kasy nadáváme, kvůli třicetikorunovým únikům z kapsy vlastní chodíme k volbám a kvůli benefitům jsme připraveni stávkovat. Pokud jsou lidé ochotni bojovat za ideály aspoň tehdy, když je k tomu tlačí jejich peněženka, pak snad ještě není vše ztraceno. Nicméně zatím lze říci, že má-li být demokracie vládou lidu, pak se vládce této země moc zodpovědně nechová.

Abych byl vůči voličům, ale i politikům spravedlivý, jde o problémy s různou složitostí. Poplatky a benefity lze jednoduše zavést či zrušit; s korupcí to takhle jednoduše nefunguje. K tomu je nutné se zajímat o detaily, o to, jak to doopravdy funguje v konkrétních případech i v boji proti korupci, jaká je atmosféra v příslušných policejních oddílech atd. Není to jednoduché.

Jenže skutečné vládnutí jednoduché není. Je to dřina. Jedna z věcí, kterou měli společnou Tomáš Baťa a Josef Stalin byla enormní pracovitost. Opakem takovýchto lidí je teoreticky mocný, ale prakticky neschopný šéf. Šéf, který se zajímá jen o své výhody, ze svých podřízených zná jen nejbližší náměstky a ani u nich pořádně neví, co doopravdy dělají. Takhle řízené instituce zpravidla nenaplníují očekávání v ně vkládané. Samozřejmě lze tvrdit, že chyba je v systému, který dává onomu šéfovi příliš malé pravomoci.

Podobné je tomu ostatně i s majetkem. Dejme tomu, že se majetek, „ukradený“ po Listopadu českému lidu skutečně zpět do jeho rukou navrátí. Co s ním ten český lid bude dělat, když nedokáže pořádně ohlídat ani ten omezený kapitalistický stát? Samozřejmě, v praxi se najde dost asistentů, kteří budou tomu lidu podle potřeby pomáhat. Ale to bychom byli tam, kde předtím.

Osobně zastávám názor, že kdo chce mít velký majetek, musí být dost bohatý, aby ten majetek uživil. Nebo dost šikovný, aby ten majetek uživil jeho. Pan Nevařil to vidí jinak. Podle něj se skutečně bohatý člověk může už jen flákat a své podniky svěřit jiným. To skutečně může. Jenže ti jiní většinou mají tendenci hájit především vlastní zájmy. Čím méně se majitel o svůj majetek stará, čím méně ví o tom, co se v těch jeho podnicích děje, tím větší je pravděpodobnost, že se tyto zájmy rozejdou. Státní majetek není jediný, který se dá tunelovat. To by mohla potvrdit řada porevolučních zbohatlíků.

Zdá se mi, že si pan Nevařil představuje vládu i majetek jako Hurvínek válku. Nebo, což je v jeho případě pravděpodobnější, předpokládá tuto představivost u čtenářů. Vzhledem k vlastním zkušenostem z podobných diskusí nepochybuji, že se v mnoha případech strefil. Dokud jsou takovíto lidé v opozici, příliš to nevádí. Mohou sice komplikovat konstruktivní řešení, jak píše Ladislav Žák, ale zrovna v tuhle chvíli toho moc ke komplikování nemáme. Horší je, když jejich pravda zvítězí a oni mají nastolit to, o čem všichni vědí, jak to vypadat nemá.

Pavel Urban, zdroj internet.

Pavel Urban:

Autor je programátor, v roce 1989 absolvoval Vysokou školu zemědělskou.

DOPIS PACIENTŮM

Vážení pacienti,

Dlouho jsem přemýšlela nad tím, jestli je nutné Vás oslovovat touto formou, ale veškeré komentáře k diskusím o aktivitě „Děkujeme, odcházíme!“ ať již na internetu, v rádiu nebo televizi mne vedou k přesvědčení, že to nutné je.

Aktivita „Děkujeme, odcházíme!“ je vnímána především jako hnutí bojující za zvýšení platů lékařů. Ano, to je hlavní heslo, ale uvědomme si prosím, že v dnešní době zaměřené na peníze a zisk bylo třeba stanovit nejpálčivější problém a na ten se zaměřit. Aktivita „Děkujeme, odcházíme!“ je jedním z posledních možných zoufalých výkřiků z řad lékařů, kteří chtějí upozornit na stav našeho zdravotnictví. Chtěla bych zde sama za sebe prezentovat svůj pohled na krizi zdravotnictví, která dávno předcházela krizi ekonomické, která jí pouze dále prohloubila.

Základním problémem našeho zdravotnictví je, že možnosti a úroveň poskytované zdravotní péče dalece předběhly možnosti a úroveň naší ekonomiky a nůžky se dále rozvírají. Lékaři jsou schopni léčit, vyléčit, nebo alespoň pomoci velké části dříve nevyléčitelně nemocných, ale tato péče je velmi drahá. S rostoucí kvalitou lékařské péče rostou náklady mnohem rychleji, než peníze do zdravotnictví přitékají. V dané situaci existují dvě možnosti – zvýšit přísun peněz

Pokračování na následující straně

do zdravotnictví (často je opakováno, že procento HDP jdoucí do zdravotnictví je jedno z nejnižších v EU) a nebo omezit péči.

Vláda se již před dlouhou dobou rozhodla pro druhou možnost. Bohužel odvaha jí už chyběla toto veřejně vyhlásit a dát vědět pacientům. Místo toho se rozhodla pro „zákopovou válku“ a s pomocí pojišťoven začala tlačit na zdravotnická zařízení, aby snížila náklady. Co to znamená v reálu (vyhnu se číslům, protože nejsem ekonom)? V reálu to znamená, že nemocnice mají omezené prostředky na péči o pacienty, provoz a mzdy.

Zodpovědnost se tedy přenáší na lékaře – ti mají měsíční limit nákladů na péči, který nesmí překročit. Třeba 26. den v měsíci chcete předepsat Penicilin, ale váš systém preskripce vám hlásí, že jste v červených číslech – překročili jste na 140% a proto oněch 40% bude strženo z provozu vašeho oddělení. V praxi by to znamenalo, že asi tak od 20. dne v měsíci, kdy jste dosáhli 100%, už byste měli ponechat všechny pacienty bez antibiotik. Udělá ale toho lékař? Vypne počítač a oznámí mamince, že dítě s angínou bude mít horečky ještě 10 dní, než budete zase v limitu na příští měsíc? A že mu hloupá angína mezitím může poškodit srdce a ledviny? Ne, neudělá a s vědomím, že jeho plat, stejně jako plat primáře a vrchní sestry bude tento měsíc opět bez osobního ohodnocení recept napíše.

A teď si představme ještě dramatičtější situaci – oddělení dětské hematologické onkologie – léčení jednoho dítěte s leukémií nebo hemofilií stojí miliony korun. Každý rok se rozpočet oddělení snižuje a výskyt onemocnění zůstává stejný nebo dokonce stoupá. Oddělení je trvale ve ztrátě, protože překračuje limit pojišťovny, který je většinou stanoven na 95% objemu péče předchozího roku. Přednosta oddělení chodí pravidelně na kobereček managementu a na konci roku dostane na výběr, jestli v příštím roce slíbí vyléčit méně pacientů, nebo raději propustí další lékaře a sestry, aby prokázal dobrou vůli k šetření. Co si má vybrat? Jeho lékaři a sestry jsou ji teď vytiženi na 150% za minimální plat.

A v této situaci přichází ministerstvo s návrhem, že sníží tabulkový plat na polovinu a polovinu bude tvořit osobní ohodnocení. Vzpomínáte? To je to osobní ohodnocení, které vám vezmou, když neodmítnete pacienta léčit přes limit.

Nepřijde vám, milí pacienti, že je něco špatné a že by na to měl někdo upozornit? Že vám tohle ještě nikdo neřekl? A poslouchali jste? Nezačali jste se rozčilovat hned potom, co jste slyšeli, že doktoři chtějí „zase“ (kdy naposledy?) přidat? A nepotřebují lékaři opravdu přidat na platech, aby jim zase bylo z čeho srážet za to, že léčí své pacienty podle svého nejlepšího vědomí a svědomí (jak přísahali)?

Radka Pourová, zdroj internet, Britské listy, autorka je lékařka. 2010.

NA JAKÉ PREVENTIVNÍ PROHLÍDKY MÁME NÁROK?

Preventivní prohlídka, vyšetření	Věk	četnost prohlídek - oprávněný nárok
Preventivní prohlídka u praktického lékaře	18+	Jednou za 2 roky
Preventivní prohlídka u zubáře	18+	Dvakrát ročně
Vyšetření prostaty	muži 50+	Jednou za 2 roky
Test ke zjištění hladiny cholesterolu v krvi	18+	Jednou za 10 let (v 18, 30, 40, 50 a 60 letech)
Test ke zjištění hladiny cukru v krvi	18+	V 18 letech, ve 40 letech a dále každé dva roky
Preventivní prohlídka na gynekologii	ženy 18+	Jednou ročně
Mamografické vyšetření	ženy 45+	Jednou za 2 roky
Vyšetření EKG	40+	ve 40 letech a dále každé čtyři roky
Test krvácení ve stolici	50+	Od 50 let jednou za rok, od 55 let jednou za 2 roky
Endoskopické vyšetření střev	55+	Od 55 let a dále každých deset let
Vyšetření konečníku	55+	Jednou za 10 let
Vyšetření krevního tlaku a pulzu	18+	Jednou za 2 roky
Vyšetření zraku	18+	Jednou za 2 roky
Vyšetření sluchu	18+	Jednou za 2 roky
Vyšetření lymfatických uzlin a štítné žlázy	18+	Jednou za 2 roky
Přeočkování proti tetanu	18+	Jednou za 10-15 let

Zdroj: internet.

JEDEN Z NÁVODŮ, JAK PŘEŽÍT DŮCHOD!!!

Jak se navždy zbavit podomního oblbovače

Před barákem mě zastavil nějaký optimistický kravaťák s tím, že je z firmy už nevím jaké, a prý kolik platíme za elektřinu, že by pro nás měl fajnovou nabídku. Stižen krátkodobým nápadem zahrát si na trotla, živě jsem reagoval: „A jaký proud nabízíte?“

„Pro vás určitě výhodnější, než máte ...“ začal našprtáný kolovrátek.

Nehodlal jsem mu přenechat aktivitu: „No to jistě. Ale JAKEJ je ten proud? Střídavý nebo stejnosměrný?“

„Prosím?“ ustrnul sales area manager.

„No ptám se, jestli nabízíte proud střídavý nebo stejnosměrný“ dával jsem si záležet na výslovnosti.

Totálně vykořeněnému nabízející to v hlavě viditelně za-

čalo šrotovat a na čele jako by mu povstal nápis Měli jsme to na školení?. Když nápis zhasl, špitl obchodník nejistě „No... to je jedno, ne?“

„No to teda není jedno“, pravil jsem rozhodně, „střídavý proud musíte pořád přepínat, měnit. Proto je dražší. Tak to vy asi máte stejnosměrný, když ho nabízíte levněji.“

„A jaké vy tady teď máte proud?“ zasáhla mladého muže spásná myšlenka.

„Jednofázový“ oznámil jsem suše a mladého muže spásná myšlenka opustila.

Hned to ale srovnal: „A jaké mají sousedi?“

„No přece ten samej. Tady to všichni máme stejný. To jste si nezjistil předem?“ nasadil jsem pohoršený výraz, že je náš barák tak nehoden pozornosti.

„Jó, jistě. Ale my dáváme nabídky jednotlivým odběratelům, ne celému domu. Víte co, já vám to zpracuju a přijdu

Pokračování na následující straně

ještě jednou. Můžu vás poprosit o nějaký kontakt?“

Na jméno se zapomněl zeptat, číslo jsem mu řekl, co mě zrovna napadlo, on něco naučeného zamumlal a pádil pryč. Na futru do baráku jsem udělal pomyslný zářez: zase jeden oblbovač, co už k nám nikdy, ale opravdu nikdy nepřijde.

Zdravím, uživatel elektřiny

Zdroj: koluje po internetu.

KONČÍ KAPITALISMUS - VŠECHNO BUDE JINAK

Velezkušený novinář Petránek

Vítězem víkendových voleb se stali komunisté. To je pro řadu Čechů nepřijemná zpráva. Jsou však skutečně na místě obavy? Na to se ParlamentníListy.cz zeptaly dlouholetého zkušeného novináře, zahraničního zpravodaje a komentátora Jana Petráneka. Ten přiznal, že se naopak z výsledku raduje.

Proč?

Po vyhlášení výsledků voleb jsem měl velmi radostný pocit,“ přiznal se ParlamentnímListům.cz dlouholetý zahraniční komentátor Petránek. A důvody radosti vzápětí vysvětlil.

„Kyvadlo civilizace šlo hrubě doleva – to je jasný symbol toho, že lidé nejen u nás – chtějí změnu. Ono se to kyvadlo zase bude vracet, ovšem jistým obloukem. Avšak znamená to, že Češi tímhle způsobem odsoudili, skoro jako jedni z prvních na světě, kapitalismus v podobě, která tu je. Je to dle mého skutečný průlom v myšlení – stejně tak, jako když lidé rozhodli v roce 1989 o pádu socialismu, nyní se blíží ke konci kapitalismus,“ říká Jan Petránek.

Konec jedné éry, Češi stojí na počátku nového systému

Podle něj to, co se o víkendu stalo v České republice, je odrazem problémů světové globalizace, která se ocitá v koncích. „Kapitalismus současného typu je odsouzený k zániku, stejně tak jako tomu bylo před více než dvaceti lety se socialismem, jak už jsem připomněl. Je nevyhnutelné, aby lidé hledali třetí cestu – a ta se před námi pomalu otevírá. Když nás Rusové v roce 1968 potrestali za touhu po socialismu s lidskou tváří, nyní jsme opět projevíli snahu o nastolení změny – a to něčeho, co by bylo kapitalismem či zcela jiným systémem, ovšem právě také s onou lidskou tváří,“ připomněl dlouholetý komentátor i historické souvislosti.

Pokud by prý měl Jan Petránek ihned poté, co byly známe výsledky voleb, popsat, co se mu právě honí hlavou, pak prý by to byla známá slova: „Strašidlo komunismu obchází Evropou – tak, jak to napsali již jistí klasici dávno před ním. Zdůraznil však, že komunismus, tak, jak se ho mnozí obávají, strašidlem již být nemůže.

Totalitní komunismus již nehrozí. Lidé hledají východisko ze dvou totalit

„Není šance být partají, která by fungovala tak totalitně, jak tomu bylo v minulosti, to je již zažehnáno, přežito. Komunisté vědí, že nesmí a nemohou pokračovat v duchu jakékoli diktatury. Na druhou stranu si lidé opět nejen v Česku, ale na celém světě uvědomují, že nemohou nadále dovolit, aby ovládala životy jiná diktatura. A tou se stala v posledních letech neviditelná ruka trhu. I ta začíná být přežitá – proto lidstvo hledá cestu k civilizaci s lidskou tváří.

Příklon k levici, jak už jsem uvedl, bude skutečně ještě nějakou dobu setrvávat a pravice to musí vnímat tak, že dostala velkou facku a jasný náznak toho, že je nezbytné hledat další vývojovou cestu. Tu třetí cestu, která bude dalším stádiem mezi dvěma jmenovanými diktaturami – socialismem a ovládnutím všeho neviditelnou rukou trhu,“ uzavřel pro ParlamentníListy.cz svůj pohled na výsledky víkendových krajských voleb Jan Petránek.

Autor: Jan Rychetský, 16.10.2012, zdroj internet.

VELEZKUŠENÝ NOVINÁŘ O KONCI KAPITALISMU A O TOM, KDO SKUTEČNĚ VLÁDNE

Podle dlouholetého komentátora a zpravodaje Jana Petráneka český národ v poslední době vnímá svoji bezmocnost. A také nevěří správě státu, policii, ani justici. Pokládá to však za kamínek do mozaiky toho, co se děje v Evropě i celém světě.

„Česká republika se dostala do mlýnského kola boje o to, kdo ovládne Evropu. První světová válka byla o Evropu, druhá světová válka taktéž, třetí světová válka se jmenuje Evropská unie. A opět tu je touha se prosadit jen jedné skupiny lidí. V první světové válce šlo o to, že Německo chce Evropu, v druhé světové válce opět Německo chtělo ovládnout Evropu a nyní? I v Evropské unii chce Německo poroučet...“ připomněl hned v úvodu ParlamentnímListům.cz svůj pohled na budoucnost s přihlédnutím k historickému vývoji Petránek.

Dodal, že tím se neustále potvrzují geopolitické plány, jež podle něj spočívají v lidské povaze. A právě ta povaha se podle něj nemění v lidstvu už po staletí – i když by se tak mohlo zdát vzhledem k technologickému vývoji. Čechy nelze potom nechat v tomto ohledu stranou.

Ne důvěra v Česku i ve světě – špatný klíč k mezinárodním vztahům

„To nejstrašnější je, když mluvíme o současné České republice, že tu panuje a roste nedůvěra obyvatelstva ke státní správě, policii i justici. Bohužel, ve světovém měřítku je nedůvěra klíčem k mezinárodním vztahům. A tak Amerika nevěří Rusku, Rusko nevěří Americe. Zato se začalo hovořit často o nějakém strategickém partnerství. Co to ale je?“, pokračoval dál Jan Petránek.

Vysvětlil, že je to určitá strategická ohlávka, kterou ten mocnější nasazuje tomu slabšímu. „A tak vlastně sobectví a nedůvěra formují mezinárodní vztahy. Když se řekne strategický partner, tak to opravdu nyní znamená spíše to, že se někomu dáváte do otroctví. Neexistuje rovnost, existuje nadřazenost a podřazenost. Ovšem pod hlavičkou strategického partnerství...“ konstatoval pro ParlamentníListy.cz Petránek.

Je kapitalismus už opravdu někde na konci?

V poslední době se stále častěji objevují názory na to, že systém kapitalismu končí – je překonán a ztrácí dech. Ostatně i Karel Marx takové období předvídal. To nedávno připomněl v rozhovoru pro WallStreet Journal i americký ekonom Nouriel Roubini, který učí na univerzitě v New Yorku. Nutno podotknout, že je o něm známo, že není žádným marxistou.

Pokračování na následující straně

Přesto připustil, že právě Marx měl před více než sto padesáti lety ohledně kapitalismu a toho, že se sám zničí, pravdu.

„V jistý se okamžik se kapitalismus může sám zničit. Nemůžete neustále přesouvat příjmy z práce do kapitálu, aniž byste neměli nadbytečné kapacity a nedostatek agregátní poptávky. To se stalo. Mysleli jsme si, že trhy fungují. Nefungují. Jednotlivec může být racionální. Firma, aby přežila a prospívala, může tlačit pracovní náklady stále níže, ale pracovní náklady jsou příjmem a spotřebou někoho jiného. To je důvod, proč jde o sebedestrukční proces,“ uvedl Roubini. A do určité míry s jeho teorií souhlasí i dlouholetý český komentátor a zpravodaj Jan Petránek. Ten tuto teorii ještě doplnil.

Vymkla se kontrola ekonomické politiky.

„Karel Marx analyzoval soukromé vlastnictví, které nějakým způsobem pak ovládá pracovní sílu. Ale to, co se potom vyvinulo, čemu Lenin říkal imperialismus, jako nejvyšší stádium kapitalismu, v tom se opravdu mýlil. Vše se vyvíjí dál, dnes to nazýváme globalizace. V praxi to však znamená, že se v kapitalistickém systému vymklo to nejdůležitější. Ten článek, kterému se říká finanční kontrola ekonomické politiky,“ domnívá se Petránek.

Připomněl, že o tom napsal již v roce 1903 ve své knize Andrew Carnegie. Zmínil tehdy, že poctivý obchodník je ten, kdo zjistí, co na trhu chybí, a to začne vyrábět. A v té oblasti se snaží, aby vyráběl co nejlevněji.

„V okamžiku když je někdo monopolista, diktuje si cenu. Američané si to uvědomili, a proto proti tomu bouřlivě bojovali. Jak je tomu u nás, nechť posoudí každý sám. Bohužel, následně ale došlo ještě k něčemu horšímu – totiž

tomu, že se vymkly z rukou a kontroly banky. Zhroutil se poctivý bankovní systém. Přece banky mají shromažďovat peníze, aby je půjčovaly, aby měly podle Carnegieho jen svůj skromný zisk na rozšiřování služeb. Jenže tyhle banky začaly podnikat se svěřeným kapitálem a začaly uplatňovat něco, o čem se taktéž mluví jako o kasínovém kapitalismu. A to je špatné, velmi špatné,“ zopakoval ParlamentnímListům.cz svůj názor Jan Petránek.

Banky si koupily vlády - není návratu?

A vysvětlil dál to, co ho k těmto úvahám přivedlo.

„Banky si koupily vlády. A ty vlády tedy nyní poslouchají kasínový systém, místo aby ty vlády ten kasínový systém zakázaly, aby měly tu moc. Nemluvě o tom, že už nemohou vlastně ani donutit ty banky, aby se vrátily k tomu svému původnímu poslání. Aby jim připomněly, že nemají právo na kapitálové spekulativní podnikání. Oni mají být služebníky normálního toku peněz... Jenže v okamžiku, kdy se tohleto děje, a my víme, že ano, není návratu jinam, než do pekla. Chceme-li se z té strašné bryndy dostat – a to hovořím ne o světě, ale samozřejmě i o nás a Evropě, potom musíme zjistit, kdo má skutečně v rukou moc a jaké má plány.“

Co Bilderberg? A konspirační teorie?

V důsledku slov, která Jan Petránek pronesl, se zákonitě nabízí otázka, zda by se tedy vše nemělo přisuzovat snahám jistých mocenských skupin, o kterých se hovoří v různých konspiračních teoriích – například Bilderbergu? Jan Petránek to nevyklučuje a doporučuje zároveň to, aby lidé tyto teorie nepodceňovali, nezlehčovali.

Autor: Jan Rychetský, 8.6.2012, zdroj internet.

DRUHÝ PILÍŘ NENÍ VÝHODNÝ ANI PRO BOHATÉ

Vyplyvá to z propočtů Práva, které vycházejí z důchodové kalkulačky ministerstva práce a sociálních věcí.

Vláda Petra Nečase (ODS) sice veřejnost opakovaně ujišťovala, že tzv. druhý důchodový pilíř, který po opětovném schválení Sněmovnou má začít fungovat už od Nového roku, bude výhodný alespoň pro lidi s nadprůměrnými příjmy.

Podle propočtů Práva, které vycházejí z veřejně dostupných údajů ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV), však nelze o výhodnosti mluvit dokonce ani u občanů se stotisícovými platy.

Ať už to počítal kdokoliv, vždy došel k závěru, že pro většinu lidí je druhý pilíř nevýhodný.

Jaroslav Vostatek, Vysoká škola finanční a správní.

I kdyby se totiž účastník druhého pilíře dožil věku, který dalece překračuje průměrný věk dožití, má jen mizivou šanci získat v důchodu od privátního fondu zpátky peníze, které do něj vložil.

Mnohem lépe by mu k zajištění na stáří posloužil například obyčejný spořicí účet, navíc peníze z něj by měl na rozdíl od úspor ve fondu kdykoli volně k dispozici.

O výhodnosti druhého pilíře pochybovala už v minulosti řada odborníků.

„Ať už to počítal kdokoliv a jakkoliv, včetně ministerkých úředníků, vždy došel k závěru, že pro většinu lidí je druhý pilíř nevýhodný,“ uvedl pro Právo vedoucí katedry veřejné ekonomiky Vysoké školy finanční a správní Jaroslav

Vostatek, který mimo jiné opakovaně poukazuje i na vysoké náklady penzijních společností, které pohltí velkou část výnosů.

Právo při svých výpočtech vycházelo z „kalkulačky k důchodové reformě“, která je k dispozici na oficiálních webových stránkách MPSV. Propočty jsou učiněny pro muže narozené v roce 1979, kteří, dosáhnou důchodového věku v 67 letech a 4 měsících, jejich doba pojištění je 47 let a doba účasti ve druhém pilíři je 34 let a průměrný roční výnos penzijního fondu činí 2,5 procenta, tedy podstatně vyšší, než jsou výnosy našich penzijních fondů v posledních letech.

Dvě procenta půjdou z vlastní kapsy.

Za posledních pět let se průměrné zhodnocení u šesti největších fondů v ČR pohybuje od 1,38 % do 1,84 % ročně. Nově vzniklé penzijní fondy sice budou moci v rámci druhého pilíře investovat riskantněji, a teoreticky tak dosahovat lepších výsledků než dosud, na druhou stranu už nebudou muset klientům garantovat, že v nich neprodělají a o své úspory na stáří nepřijdou.

Lidé budou mít v rámci druhého pilíře možnost převést si do soukromého penzijního fondu tři procenta ze sociálního pojištění, která by jinak odvedli do státního průběžného systému. K nim budou ale muset připojit další 2 % ze své hrubé mzdy.

V hodnocení důchodové reformy měl zatím malou váhu argument, o kolik se lidem při vstupu do druhého pilíře sníží základní důchod z průběžného (prvního) pilíře. Propočty samotného ministerstva práce ukazují, že u muže s příjmem

Pokračování na následující straně

20 000 Kč je důchod z veřejného pojištění nižší o 306, s průměrným příjmem 25 000 Kč o 197 Kč. Dokonce u člověka s příjmem 50 000 Kč, tedy s dvojnásobkem průměrného příjmu, je důchod z veřejného pojištění vyšší jen o 342 Kč.

Z údajů MPSV vyplývá, že celkový důchod při účasti i ve druhém pilíři je u příjmu 20 000 Kč vyšší o 303 Kč, u příjmu 25 000 Kč o 564 Kč, u příjmu 50 000 Kč vyšší o 1 864 Kč a u příjmu 100 000 Kč vyšší o 4 334 Kč.

U lidí s průměrnými příjmy je tedy rozdíl zanedbatelný, u bohatých se zdá být na první pohled již zajímavý. Ve skutečnosti je tomu však jinak. Musíme si uvědomit, že tyto osoby do druhého pilíře po celou dobu 34 let přispívali navíc ze svých osobních prostředků 2 % příjmu.

Ze spořicího účtu by bylo víc.

Výpočty ukazují, jak by na tom byl člověk, který by si místo svého 2 % příspěvku do penzijního fondu tyto prostředky sám spořil. Za dobu 34 let a při ročním úročení ve výši 1,5 %, třeba na spořicí účtu, by si například člověk s příjmem 50 000 Kč našetřil 535 105 Kč. Výše úročení je úmyslně zvolena velmi střídavě, v úrovni které lze snadno dosáhnout u bank i dnes, kdy základní úroková míra již níže klesnout nemůže.

Výše uvedený člověk by si mohl po svém odchodu do důchodu vyplácet z vlastních úspor po dobu 20 let (tedy do svých .87 let!) 2230 Kč měsíčně, z fondu však bude při zhodnocení 2,5 % dostávat jen 1522 Kč, tedy o 708 Kč méně.

Znamená to, že ani při dožití věku, který dalece překračuje průměrné dožití v ČR, nedostane tento člověk od fondu ani zdaleka své peníze, které do něj vložil, nazpět. Loni podle statistik ČSU u nás umírali muži v průměru ve věku 71,4 roku, zemřelé ženy byly v průměru o 7,4 roku starší. Vezme-li v úvahu dětskou úmrtnost, i tak průměrný věk dožití dospělých mužů, kteří jsou účastní důchodového pojištění, je tedy v ČR hluboko pod 80 lety.

Budeme-li korektně porovnávat situaci, kdy člověk vstoupí do druhého pilíře, s případem, kdy si 2 % svého příjmu spoří, namísto aby je odváděl fondu, a pak si sám z vlastních úspor vyplácí po dobu dvaceti let pravidelnou měsíční částku, zjistíme, že v druhém případě na tom člověk s příjmem 20 000 Kč vydělá 589 Kč, u příjmu 25 tisíc 551 Kč, u příjmu 50 tisíc 366 Kč a dokonce u statisícového příjmu 125 Kč. A to ve výpočtu úspor není zohledněno další zhodnocování zůstatku v případě rovnoměrného měsíčního čerpání částky.

Navíc člověk, který by si spořil sám, by měl celou částku kdykoli a v jakékoli výši k dispozici.

Vydělají hlavně fondy

V propočtu vlastních úspor není zohledněna inflace, ale ani růst mezd za sledované období, jedná se o modelový stav, kdy reálná mzda po celou sledovanou dobu stagnuje. Pro korektní srovnání je třeba znát, v jaké míře je v kalkulačce MPSV zohledněna inflace a vývoj mezd.

Podle vyjádření ministerstva jsou všechny údaje v kalkulačce nominální a údaj o inflaci ve výši 2 % je uveden pouze k informaci, aby si mohl případný zájemce přepočítat nominální údaj na reálný.

Vývoj reálných mezd je v kalkulačce dán vývojem produktivity práce, který je blíže popsán v podrobné Pojistněmatematické zprávě, kterou MPSV vydalo před pár dny.

Tato zpráva předpokládá dlouhodobý průměrný růst re-

álných mezd (od současnosti až do roku 2080) mezi 1,5 % až 2 %, tedy růst nominálních mezd v rozpětí 3,5 % až 4 %.

Takový vývoj mezd by se pochopitelně pozitivně promítl i do výše vlastních úspor na bázi 2 % mzdy a ještě by zvýraznil nevýhodnost vstupu do druhého pilíře.

Vstup do druhého pilíře se tedy s největší pravděpodobností nevyplatí ani bohatým. Skutečně vydělat na reformě mohou pouze penzijní fondy, případně na ně napojené zájmové skupiny.

Tabulka 1:

Člověk s platem 20 000 Kč hrubého	Důchod při účasti jen v I. (státním) pilíři	Důchod při účasti i ve II. pilíři
Hrubá měsíční mzda	20 000	20 000
Výnos fondu p.a.		2,50 %
Státní důchod	11 456	10 237
Fondová složka (3 %)	0	913
Důchod z veřejného pojištění	11 456	11 150
Fondová složka (2 %)	0	609
Důchod celkem	11 456	11 759
Vlastní úspory (2 % ze mzdy)	214 042	
Měsíční výběr z úspor	892	
Důchod včetně úspor	12 348	11 759

Tabulka 2:

Člověk s platem 25 000 Kč hrubého	Důchod při účasti jen v I. (státním) pilíři	Důchod při účasti i ve II. pilíři
Hrubá měsíční mzda	25 000	25 000
Výnos fondu p.a.		2,50 %
Státní důchod	12 372	11 033
Fondová složka (3 %)	0	1 142
Důchod z veřejného pojištění	12 372	12 175
Fondová složka (2 %)	0	761
Důchod celkem	12 372	12 936
Vlastní úspory (2 % ze mzdy)	267 553	
Měsíční výběr z úspor	1 115	
Důchod včetně úspor	13 487	12 936

Tabulka 3:

Člověk s platem 50 000 Kč hrubého	Důchod při účasti jen v I. (státním) pilíři	Důchod při účasti i ve II. pilíři
Hrubá měsíční mzda	50 000	50 000
Výnos fondu p.a.		2,50 %
Státní důchod	16 955	15 013
Fondová složka (3 %)	0	2 284
Důchod z veřejného pojištění	16 955	17 297
Fondová složka (2 %)	0	1 522
Důchod celkem	16 955	18 819
Vlastní úspory (2 % ze mzdy)	535 105	
Měsíční výběr z úspor	2 230	
Důchod včetně úspor	19 185	18 819

Tabulka 4:

Člověk s platem 100 000 Kč hrubého	Důchod při účasti jen v I. (státním) pilíři	Důchod při účasti i ve II. pilíři
Hrubá měsíční mzda	100 000	100 000
Výnos fondu p.a.		2,50 %
Státní důchod	25 663	22 575
Fondová složka (3 %)	0	4 453
Důchod z veřejného pojištění	25 663	27 028
Fondová složka (2 %)	0	2 969
Důchod celkem	25 663	29 997
Vlastní úspory (2 % ze mzdy)	1 070 210	
Měsíční výběr z úspor	4 459	
Důchod včetně úspor	30 122	29 997

Zdroj: údaje MPSV, výpočty Práva

Pozn.: Výpočty pro muže narozené v roce 1979, kteří dosáhnou důchodového věku v 67 letech a 4 měsících, jejich doba pojištění je 47 let, doba účasti ve druhém pilíři je 34 let a průměrný roční výnos penzijního fondu činí 2,5 procenta. Vlastní úspory s průměrným úročením 1,5 procenta, doba jejich pravidelného měsíčního výběru v penzi je 20 let.

Jakub Svoboda, převzato z Práva, 10.11.2012.

ROZUMEM SE PREZIDENT VOLIT NEBUDE (?)

Nedávno v Literárkách zmínil Arnošt Goldflam výzkum, v němž se tvrdí, že víc než osmdesát procent lidí na světě je pod hranicí soudnosti a nejsou schopni ani na základě relevantních argumentů vyjádřit svůj vlastní názor. Znamená to (podle něj), že obrovská většina lidí je manipulovatelná.

Kdybychom vzali toto tvrzení za zjevenou pravdu, těch zbývajících dvacet procent by zřejmě k volbám ani nešlo. Kandidáti rovnající se do fronty na prezidentský úřad, ale i mnozí nenapravitelní optimisté však chovají naději. Čeští voliči prý budou po všech těch školeních, jichž se jim v uplynulých třidvaceti letech dostalo, více myslet vlastní hlavou. Uvědomí si, že ve hře zase není tak málo, jak se jim snaží některá média namluvit.

Údajně nevelké pravomoci prezidenta republiky jsou dávány do souvislosti se silou jeho mandátu, která přímou volbou vzroste. Ale ani ty pravomoci nejsou tak malé, vezmeme-li v úvahu platný volební systém a víceméně vyrovnané poslanecké šiky nalevo a napravo od neutrální čáry. Význam prezidentské funkce roste úměrně s hloubkou politického patu. Mementem budiž v této souvislosti chování současného pána Hradu, který si dělá vlastní politiku a navíc přitom beztrestně porušuje ústavu.

Volbu lze ovlivnit různě. Třeba kvalitou kandidáta, jeho vystupováním, ale také penězi, které v kampani udělají ze šuntu skvost a z průměrného Pepka Vyskočila osobnost nadokreslného formátu. Názorně to v červnu vydaném titulu Kandidát, pojednávajícím o fiktivní volbě prezidenta na Slovensku, demonstrovali autoři Michal Havran a Maroš Hečko. Cinknuté průzkumy, billboardy, plakáty, turné – to všechno něco stojí a politici toužící po funkci mají jen na zlomek potřebných nákladů. Strany jsou nyní lakomé (doufejme proto, že už nemohou tak bezostyšně krást), nestraníční kandidáti budou mít nejprve problémy se získáním potřebného počtu podpisů a potom hlavně s tím, aby na to měli peníze. Což zase není až tak velká legrace.

Zbývají sponzoři. Kdo to je? Lidé? Státy? Korporace? Pro někoho (pro některé) je pár desítek milionů slušná cena za to, že budou mít zavázanou hlavu středoevropského státu...

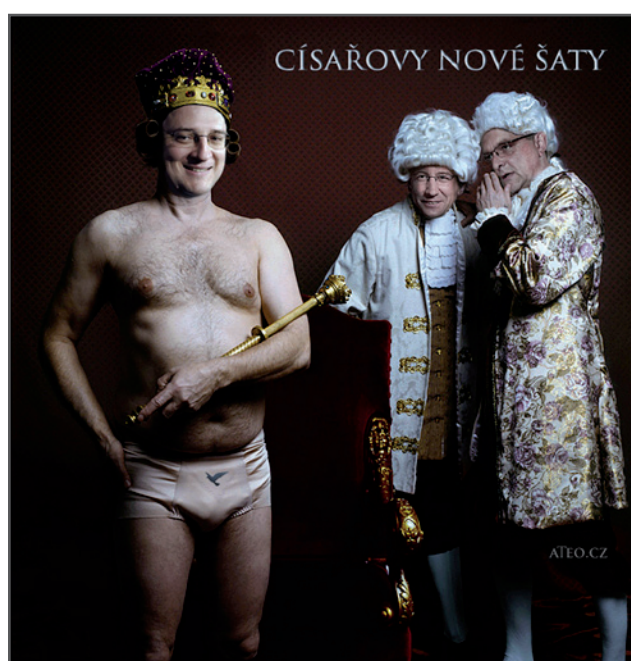
Můžeme pochybovat o číslech z Goldflamem citovaného průzkumu, můžeme spoléhat na to, že k volbám půjdou lidé, kteří budou myslet, nezapomínejme však na to, jak v posledních volbách parlamentních volila kupříkladu bába s dědkem a jejich vnuci, kteří je přemlouvali. Na to, jak se zanedlouho tloukli do hlavy, když jim ti páni vyluftovali peněženky. Kolik bab, dědků a vnuků se vyléčilo? Uvidíme.

Rád bych byl optimistou. Ale už jsem toho bohužel příliš zažil. Oskar Krejčí ve své analýze Proč vyhraje Zeman tvrdí, že expremiér nejlépe vyjde z průřezu společenských nálad a potřeb voličů potvrzených průzkumy. Unavení voliči chtějí jistotu, silnou středolevou osobnost, stojící mimo strany. To sice se Zemanem tak úplně neplatí, ale bývalý premiér se mnoha lidem skutečně jeví jako lepší ze špatných řešení.

Jestliže to tak opravdu dopadne, bude to samozřejmě i prohra občanské společnosti, která nechce minulost a touží

po skutečné společenské změně. Prohra, daná její neschopností vygenerovat společného a silného kandidáta, který by měl v té soutěži dobrou šanci.

Milan Daniel, 7.9.2012, zdroj internet.

BLAHOSLAVENÁ IMPOTENCE

Nechápu muže, kteří si dělají vrásky se slábnoucí potencí. Nepochopili asi, že teprve s impotencí začíná muž naplno žít. Začne být moudrý a rozvážný, nepředvádí se trapně před ženami rychlou jízdou, vtahováním břicha, či jinými adrenalinovými sporty. Neztrácí většinu drahocenného času trapnou honbou za uspokojením té jedné, jediné "živočišné potřeby" a začíná se plně věnovat smysluplným činnostem.

Největší vynálezy, objevy, světová literární a hudební díla a nesmrtelné obrazy stvořili muži, které už nezajímaly ženy. Již impotentní Pythagoras, Edison, Smetana, Leonardo da Vinci, Prokop Diviš, Mendělejev, a další odkázali lidstvu takové hodnoty, které by, zmítání pohlavním pudem, těžko vytvořili. Nebýt mužské impotence, nebyl by pravouhlý trojúhelník, žárovka, Prodaná nevěsta, Mona Lisa, hromosvod, tabulka chemických prvků, teorie relativity, Jožin z bažin... a jiné klenoty...

A i když se jako impotenti nestanete světovými velikány, sklídíte minimálně plody, které vám zkvalitní život. Před manželkou se už kvůli své pudové potřebě nemusíte nedůstojně ponížovat luxováním, utíráním nádobí, či věšením záclon... a nebo v opačném případě, vás už manželka neobtěžuje, protože ví, že loudit styk nemá smysl. A taky vás už bez obav kamkoliv pustí... a ani jí nevadí, že třeba přespíte u kamaráda nebo ve chlívku s kozou...

Blahoslavena budiž impotence...!

Ivan Mládek, zdroj – koluje po internetu.

DŮCHODCI DO BOJE

Vláda padne, vláda padne,
kdopak nám ji sestaví,
prezident jde do výslužby
kdopak nám ho nahradí.
Zavolali parlamentu,
ten má skvělé nápady,
strčte lístek do krabice
a bude to hotový.
Parlamentní zákon poté
senátní sbor schvaluje,
bez vyhlášky prováděcí
lidu zákon na prd je
Jménem republiky
Ústavní soud konstatoval,
že se stala chybička,
co kdyby nám kandidoval,
dědeček či babička.
Řešení pak šalamounské:
Boj o důchod
našly strany akorát,
kampaně k volbám hradit
bude prezidentský
kandidát.
Bába s dědkem kalkuluje
při výplatě důchodu,
jestli budeš kandidovat,
zakážu ti hospodu.
Sakra bábo, čeho se bát,
na kampaně si vypůjčím,
a až budu prezidentem,
do roka to zaplatím.

A tak dědek kandidoval,
půjčit mu však nechťeli,
ručit může prý majetkem
a ne holou prdelí.
Z dlouhé fronty kandidátů
zůstal pak jeden pracháč,
nemajetným kandidátům
zbyly zas oči pro pláč.
Tak to máme bábo za to,
že jsme chtěli svobodu,
pod most půjdem spolu bydlet,
bude blízko pro vodu.
Důchod vláda zamrazila,
Kalousek hrozí: „ty, ty, ty,“
kampaně i státní dluhy
budeš stejně platiti.
Tahle vláda musí padnout,
a bohatí platit,
my, co máme holou prdel,
nemáme co ztratit.
Uděláme revoluci,
přijmem nové zákony,
bábu zvolíme
prezidentem,
bohatí zas budem my.
A rada na konec:
Vemte hole, vemte berle
nenechte se škubat,
s Kalouskem a panskou vládou
-do Mírova- na hrad.

Zdroj: koluje po internetu.

NEJEN STÁTNÍ OPERA V PRAZE NA ROZCESTÍ

Pokračovní z čísla 09/12

Návštěvníci Opery a baletu Praha hledají ale krásu. Ta se ze života vytrácí

Zkušenější návštěvník inscenací a premiér Státní opery Praha k ní není nekritický a ani není jako prostoduché fanynky druhořadých nebo pokleslých žánrů. Bohužel v médiích se už řešily i nápady jak Státní operu úplně zrušit (viz paní Markéta Ševčíková, kmenově z Rádia 6, versus paní Věra Drápelová) a zařídit tam tzv. SCÉNU PRO PROVOZOVÁNÍ STAGIONE. To by se „jen“ objednával a provozoval kdejaký planetární KOČUJÍCÍ postmoderní SUBKULTURNÍ šunt?

„Jak bychom k tomu přišli my, kdo tam chodíme za UMĚLECKOU NOBLESOU a jsou ještě dnes jsme vždy plni očekávání?“

To si tam na štěstí uvědomila včas i přísná kulturní kritička z „Mladé fronty“, ale nikoliv v rozhlasu skoro všude přítomná paní Ševčíková, která

je známá i svým mentorstvím. Sic se už občas i trochu mírní!

Z rozhovorů s návštěvníky Státní opery dobře vím, jak jsou poučení, zvědaví, motivovaní, ačkoliv jde většinou o tzv. laiky. To je hlavní důvod, proč zejména v poslední sezóně nás zlobí nespravedlivý, netečný a přízemní přístup státu a pražské metropole k jejich VYSOKÉMU UMĚNÍ, které se zde provozuje za pořád extrémnějších poměrů. Proto dobrovolně podepisujeme petiční archy. Pochopitelně proti sloučení Národního divadla a Státní opery!

Bude to porážka nás všech, celé české kultury. I já sdílím tuto obavu veden zkušeností posledních pěti let, intuicí, ale i na základě názorů blízkých muzikálních přátel už od studentských let. Při tom jsem abonentem i Národního divadla, líbí se mi jeho národní výchozí diská i tradice. Jak jdou léta, musím

zase i ve svém věku občas jít k stání, protože není vždy možné sehnat lístek mimo technicky komplikovaný předprodej a není to levná záležitost pro návštěvníka z venkova. I zde to časem to asi bude úplný luxus jako ve Vídni, Paříži, Londýně a jinde ve světě. To si tu také přejeme? Nový pan generální ředitel Ondřej Černý to prý tak nechce, říkal v jedné tiskové zprávě!

Nebude zase nutné se hádat o samozřejmosti dávno probírané! Není ale to, co zažíváme, zas jiná zlověstnější tvář post-kapitalistické neo-normalizace nebo dokonce, jak jsme to slyšeli po desetiletí za našeho života, staro-nová a záluďně „plíživá kontrarevoluce“, za níž stojí jiné „vlivové“ skupiny a podivná bratrstva? Kdo to je? Odkud? Proti komu? Čemu a komu posluhují?

Vyváženost veřejnoprávních médií a vize Metropolitní opery Praha

Návrat Státní opery Praha do lůna Národního divadla znamená brzdu, degradaci a negaci umělecké kvality obou scén, slepou ulici, jak si pamatujeme z minulosti ne tak dávno. To není jen pokus o přerobování sto dvacet let starého stromu, je to odříznutí jeho kmene od původních životodárných nadnárodních inspirací a od zemských tradic.

Nikoho v médiích veřejné služby zatím nezajímá, že v posledních letech měla Státní opera Praha provozní návštěvnost blížící se ke 200 000? Že sama kryla svoje náklady až z 50 procent, zatímco Národní divadlo zhruba kolem 35 procent? Že návštěvnost byla kolem 75 procent a více? Že petici proti sloučení podepsalo už nejméně osmnáct tisíc návštěvníků?

Kdo se tu z médií pokusil znovu vyzpovídat paní ex-ředitelku Evou Randovou nebo asi předčasně penzionovaného pana Jaroslava Vocelku a další znalce vnitřní situace nejen v Opeře a na ministerstvu kultury – např. pány Milana Uhdeho nebo Václava Riedlbaucha? „Když jste po novém roce zase rozřídili „stáj“ „Jak-to-vi-di-čů“, aby vám někdo moc nepřerostl před hlavu a nestal se moc slavný, proč jste dosud pane Jakoubku Šiško nepozvali dva svědky z obou stran barikády ve věci boji o Státní operu Praha aspoň na „Čaj pro dva“ o čtvrté na ČRo 2?“

Není už dost dokladů, že tu nejde o „dezinformace“ nebo „neinformované menšinové názory“? Demokratické jednoduše obecně už pokročila i u VY-

Pokračování na následující straně

SOKÉHO UMĚNÍ u nás doma i ve světě, a to i v případech tak náročných a nákladných operních a baletních nadčasových, komplexních, nadnárodních i nad-etnických žánrů. Stále více jsou vyhledávány! Dávno nejsou „jen“ ozdobou evropských panovníckých dvorů, libůstkou amerických boháčů a estétské a po povyražení prahnoucí nové snobské zbohatlické smetánky, jak jsme si to zase např. připomenuli v metaforách a jinotajích komicky satirické Straussovy operety Netopýr (Die Fledermaus) v letošním lednu ve Státní opeře Praha!

Když nevíš, jak dál, dělej reorganizace a reformy!

Nezdá se vám také, že nadějnější obrat k reálným a ne jen unikovým tématům způsobí ve veřejnoprávních médiích až fakt, že neklid a nespokojenost umělecké obce v hlavním městě prosákne do ansámbľů Národního divadla, kde se už prý chystají také protesty? Proto je tam nervozita, že vysoký ministerský funkcionář Radek Zdražil, sám bývalý tanečník, pohrozil bývalým kolegům kompletními re-konkursy? A jindy zas mluvil o kompletním personálním auditu, jaký prý ještě Národní divadlo nezažilo. Ani za normalizace? Je taková hloupost vypuštěná do médií jen z jeho hlavy? Tomu lze sotva věřit, kdo zná soutěživé umělecky tvůrčí prostředí, kde se bojuje o prestiž u diváků každý den a kde klíčové slovo mají producenti, dirigenti a režiséři a nikoliv jen ředitelé. Ostatně o fraškovitosti a manipulacích při (re)konkurech před i po převratu vím svoje už ze sedmdesátých a znovu z devadesátých let minulého století a taky jsem tu v Britských listech na toto téma něco už napsal.

Reorganizace organizací a s tím související vyhazovy z práce, to byl také oblíbený figl bývalého režimu včetně tzv. vzdálení z práce při pobírání základního platu. Hodil se k tomu dokonce na počátku normalizace po roce 1968 paragraf i z rakouského Říšského zákoníku konstituční monarchie. Jak destruktivní byla tato státní režimní šikana, to vědí jen ti, kdo to zakusili na sobě. Byl jsem jedním z takových. „Však už najdeme způsob, jak vás vypaní umělci, filosofové a inteligenti dát zase o latě“, říkali tenkrát někteří normalizátoři při prověrkách! A zde jsou najednou zas ministerské nápady od Husákových dětí, které by klidně světo- vě už proslulý operní dům nejraději zavřely na měsíce a možná roky pod záminkou generální opravy budovy, i když je dobře provozuschopná, jak ví skoro každý, kdo tam tráví svůj sváteční čas. Jde tu o zlý úmysl a další tunel za penězi? Tím není řečeno, že tam není co dál modernizovat a vylepšovat. Nám postarším tam na příklad chybí výtah, i když o používání služebního výtahu se vyprávějí v Opeře mezi zaměstnanci nejen anekdoty... A kdekdo ví, že opravit je třeba točnu jeviště. Hledají se záminky pro generální opravu, ale skutečné důvody plánovaného spojení dvou předních uměleckých scén v Praze jsou určitě jiné!

Je známo, že Národní divadlo je příspěvkovou organizací stejně jako Státní opera, ale dostávalo vždy až několikánásobek finančních prostředků na provoz, pokud se nepletu, až čtyřikrát tolik. Neměli bychom o tom jako daňoví poplatníci trochu více vědět? I pro chytrého blogera na netu je záhadou, proč audity státních příspěvkových organizací jsou tajné? Jeden z nejzasvěcenějších z nich napsal: „Plány na sezónu vznikají v březnu a oznámení dotace v říjnu. Zajímavější by bylo odtajnit audity z ND v Brně, Praze a zjistit, kam zmizely peníze z rezervních fondů...“?

Bude letošní konec sezóny pro naše dvě nejprestižnější scény přelomový?

Pro bytí a nebytí dvou-souborového operního domu Pražské opery a baletu by neměl být konec letošní sezóny

ještě přelomový, ale jistě bude krizový příští rok. Dokazují to slova stávajícího ředitele Ondřeje Černého a nominovaného slovinského šéfa „Rocca“. Dokazuje to rámcová vysvětlující a uklidňující koncepce předprodeje, již zřejmě v rozpacích elektronicky obeslaly spojené kanceláře pro svoje abonenty v obavě z důsledků, které tato „ajťácká“ revoluce a administrativní rošáda s dramaturgií, přesouváním inscenací z domu do domu a dokonce absurdní rušení tzv. „shodných“ titulů, přinesou pro budoucí návštěvnost a ohlasy diváků. To se teprve uvidí! Ostatně lišácká kombinatorika nabídky inscenací Národního divadla pro abonenty v posledních letech, to je kapitola sama pro sebe a stála by za samostatný rozbor. Zatím to bylo ve stylu, chceš si koupit svíčkovou, tak musíš přibrat půl kila bučku.

V nastalých bojích, které jistě ještě přijdou, se ale zapomíná zohlednit svébytná a bohužel hodně zprětrhaná a později rozkouskovaná a tabuizovaná tradice Státní opery Praha. Za dobu svojí víc jak stoleté existence se děly v novo-rokokovém paláci původně Nové německé opery (1888-1938) umělecké a politické věci někdy až neuvěřitelné. I po roce 1938 byla tato scéna až do roku 1989 podrobována opakovaným ideovým, ideologickým a uměleckým experimentům a hokus-pokusům.

Teprve v letech 1990-3 došlo ke znovuvzkříšení Státní opery Praha a jejímu prý „definitivnímu“ osamostatnění od Národního divadla. Byl to jeden z významných výdobytků VYSOKÉHO UMĚNÍ po pádu předchozího režimu v listopadu 1989.

Opera i balet jsou najednou zase umělecké politikum svého druhu i po tomto datu. Najednou slyšíme a čteme v tiskové zprávě Národního divadla, že tu budeme budovat jen jedno národní operní a baletní umění z Národního divadla v soutěži s Evropou a jejími operními domy? To ještě asi neslyšel ani pan poslanec Vítězslav Jandák, který polemizoval na téma Státní opery v Praze s Aréně s paní redaktorkou Markétou Ševčíkovou a s jejími dalšími svéráznými nápady (viz i video-podcast na netu ČRo). Některé nové paní redaktorky v Českém rozhlasu jsou vskutku nešťastí!

Ředitelé Státní opery Praha po roce 1990 -umělečtí i provozní- Karel Drgáč, Eva Randová, Daniel Dvořák, Jaroslav Vocelka – byli také jmenováni podle kritérií personální přijatelnosti, řečeno novou terminologií, ale prováděli svou vlastní kulturní politiku - jak výběrem repertoáru, tak svými iniciativními kontakty s uměleckým světem i v zahraničí. To je zde, kde bylo dosud vše pod partajní kuratelou- něco dosud nevídaného. Měli každý osobitý manažerský přístup a přicházeli proto i s novými uměleckými projekty. Jejich vklad včetně chyb nebyl dosud důkladně analyticky vědecky zhodnocen. Vývoj kvazi-metropolitní opery Praha vyústil (od roku 2003) ve Státní opeře Praha až do dvou souborů – opery a baletu, při čemž start jeho baletní sekce začínající od nuly byl přímo raketový, což mimo jiné potvrdila zejména inscenace Labutího jezera.

Málo byla dosud doceněna i patnáct let už existující Baletní škola Olgy Kyndlové při Státní opeře Praha, která je od roku 2004 rozšířená o moderní tanec, jemuž položila základy americká tanečnice Martha Graham.

Vedení Opery postupně navázalo během dvaceti let úspěšně početné kontakty domácí (např. Smetanova Lito-myšl) a spolupráci na mezinárodní úrovni v Evropě (např. Salcburk, Macerata, Aspendos). Opakovaně opera i balet hostovaly v Japonsku (tuším 10x), takže finanční přínos těchto výjezdů byl pro rozpočet Státní opery Praha velmi

Pokračování na následující straně

významný. Každý snad ví, že žádný operní dům ve světě neprosperuje jen ze vstupného včetně zájezdů.

Bolesti s generační výměnou jsou nyní na všech úrovních

Je otázka, zda se na ni ale dá všechno svést. Ve státní správě příspěvkových organizací by její mechanismus měl fungovat automaticky, ale je otázka, zda pro to byly vyvozeny předpoklady a dostatečně se nahrazuje kompetentnost za kompetentnost, zda přichází dřív a poctivec na místo dřívce a poctivce. Jinak řečeno, jak velké „velké rošťáky a věčné pubertáky“ česká kultura na manažerských pozicích snese a unese.

Bohužel to, co nám předvádí generačně nástupnický post-kulturní manažerský establishment od nejvyšší úrovně, pro poučené příznivce vysoké kultury, již je i opera a balet vrcholovou součástí, je zklamáním. Chybí tu často i profesionální i mravní věrohodnost. Stačí připomenout příčinu, pro kterou demisi podal kompromitovaný vrcholový politik. Nutné je přehodnotit i jeho předchozí rozhodnutí, neboť jeho motivace a cíle nemusí být úplně v pořádku. A co na to vše nová ministryně kultury Alena Hanáková?

O jejích kompetencích, kromě politické nominace, lze zatím pochybovat. Vyjadřuje se neinformovaně, nejasně, alibisticky. V této záležitosti je asi nepopsaným listem. Předpokládá, že „poté, co se celý „proces“ na prvních scénách posune dál, bude na manažerech, jakým způsobem povedou složky, které tam pracují.“ Ženská pros-to-to! A dál?

„Vzhledem k tomu, že všechny kroky, které s tímto propojením souvisely, probíhají od července minulého roku. Já k mé lítosti jsem se tedy nemohla účastnit a neúčastnila tohoto jednání, ale pokud jsem mluvila například s ředitelem Národního divadla a taky se zástupci třeba Národního divadla, tak oni sami i odboráři byli s tímto procesem v této chvíli spokojeni s tím, že vidí, že to, co si předsevzali, tak se postupně tedy naplňuje... Je jasné, že v první fázi tohoto propojení náklady nejspíše vzrostou, ale podle propočtů, o kterých mi bylo řečeno, tak je jasné, že do budoucna by ty úspory nastat měly,“ řekla nová ministryně pro kulturu. Kolik by se případně mělo v budoucnu uspořit, ale nedokázala říci.

Takto výstižně přiblížilo její slova Rádio Česko s tím, že ministryně naznačila, že i podle ní je existence dvou konkurenčních operních a baletních souborů zbytečná.

Jak nezodpovědně ukvapený je takový úsudek, je na první pohled zřejmé. K čemu je asi takový „proces“ dobrý, když se v kultuře každým rokem jinými okny vyhazují peníze za jiné úplně epizodické a marginální a při tom megalomanské „jakoby akce“ ve stylu „chléb, mléko a rohlíky jsou zase dražší, tak aspoň ty pouliční hry ať jsou zadarmo“ a ať pravice neví, co dělá levice, co stát a co kraje...

Představitelem generačně nástupnické mladé producersko-manažerské generace je i odvolaný prozatímní ředitel Státní opery Praha a nástupce pana Jaroslava Vocelky pan Radim Dolanský - skoro vždy se usmívající a jako vystřižený ze žurnálu s články o top-managementu. Je to bojovník také do Prahy přišedší tentokrát z moravského venkova, jako mnozí jiní současní experti a expertky na významných postech. Na rozdíl od nich je ale zatím nejvěrohodnější, Je komunikativní, otevřený a přesný v pojme-

novávání a navíc mu to myslí i umělecky velmi ambiciózně a pronikavě kriticky.

„Já tuto transformaci nemůžu podpořit, protože v tuto chvíli, co máme v Praze – jsou tady dva velké operní ansámby, které od 1. 1. mají jedno umělecké vedení. Čili do budoucna to pro mě znamená, že operní domy se nadále nebudou samostatně umělecky profilovat. Jinými slovy, budeme tady mít jednou provždy dva operní ansámby, které budou v podstatě umělecky totožné, a to je špatně.“ Opět to zopakoval, jak už jsem napsal výše, před půlnocí 31.1. i na TV 24. Stačí spustit vyhledávač Google.

Jako návštěvník i abonent jsem se k tomu zas dostal jako „slepej k houslím“

Atmosféra pro umělce a zaměstnance v Opeře Praha, a už i v Národním divadle, je pořád dusivější, což zaznamenáváme i my, někdy příležitostní návštěvníci a jindy pravidelní a po léta věrní abonenti obou našich Top Paláců Umění. Ze zkušenosti vím, že tam vládne napětí, nejistota a strach z budoucnosti. Je to pochopitelné, ale pro umělec-kou a koncepční i organizační práci sebezničující. Kdo to kdy viděl, aby si big-bosové dělali s uměním, co uznají za vhodné? To zde dříve sice bývalo také zvykem, ale většinou se chodily leštit kliky i mydlit schody na nábreží Vltavy!

Např. při poslední návštěvě zmíněné operety Netopýr (DIE FLEDERMAUS) jsem ve Státní opeře jako ostatní v krátké době už podruhé dostal s malým programem do ruky i papír s omluvou, že se ruší letošní únorové představení P. Mascagniho Sedlák kavalír a Leoncavallo - Komedianti a že budou nahrazené novým baletem Ludwiga Minkuse: Don Quijote. To bude možná i příjemné překvapení, a vlastně omluvné gesto směrem k nám návštěvníkům, protože se tu jedná o druhou premiéru, což bývalo u naší skupiny abonentů dost neobvyklé.

Dosud zklamání ne úplně zapomenutelné nás ale čekalo 23. ledna před rokem, když byla tzv. šestiměsíčním ředitelem panem dirigentem Ondřejem Dohnányim zrušena na průkazech abonentů už vypsána opera Tristan a Izolda ještě mladistvě skladatelsky revolučního a lidsky smyslného Richarda Wagnera. Ta by byla ideálním dramaturgickým protipólem k dílu už zestárlého a zmoudřelého Richarda Wagnera v Národním divadle, kde nám představili jeho filosoficky- nábožensky- mystického Parsifala v hlavní roli s Evou Urbanovou. Mohly to být dvě evropské kulturní události v jednom roce, ale to by tu nesměly být počtářsky malé české poměry. O kolik pak asi měla paní Eva Urbanová nižší honoráře proti německým kolegům- sólistům vystupujícím v premiéře v Tristanu a Izoldě ve Státní opeře Praha, té sestry jiných evropských operních domů? Je to netaktní se takto ptát? Při tom odpovědnost za projekt a jeho odstartování po dvanácti letech ředitelování na památku svého odchodu z divadla Státní opery měl pan ředitel Jaroslav Vocelka. Po tomto trapném skandálu se stejně honoráře umělců včetně věhlasného dirigenta přetřásaly i na internetu.

Ivo Fencl, 9.2.2012, Britské listy.

Dokončení příště.

Zpracoval: ing. Jindřich Buchal, ČSA 821, Nové Město nad Metují, 54901, www.novomestskyykuryr.info, zveřejněno na internetu dne 21.11.2012.

Není určeno pro tisk.

© PC Print.

Podzim - listí shodil, jablíčka nechal. Foto JB.

Bachyňka se selaty v obůrce při vstupu do Klopotovského údolí. Foto JB.

Daněk odpočívá - záběr ze zahrady u cesty z Mezilesí na Rokol - jmenuje se to tam „Bydlo“ Foto JB.

